

PIĄTEK-NIEDZIELA
125-27104|2025|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127



17

9 770137 912057

MIASTO WYBUDUJE NOWE MIESZKANIA?



Fot. UK Olsztyn



BEZPIECZNIEJSZE
DROGI DZIĘKI VR? |2



UCZNIOWIE PRZECIWKO
HEJTOWI |3



POŻEGNANIE PAPIEŻA
FRANCISZKA |4



GWIAZDY ZAGRAJĄ
W WARSZAWIE |12



STOMIŁ PUCHAR
MA JUŻ Z GŁOWY |14

PROMOCJA



BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

47240TBP-F-K

MIASTO SZYKUJE SIĘ DO BUDOWY NOWYCH MIESZKAŃ

Nowe bloki miałyby powstać w ramach Olsztyńskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Są już pierwsze działania. Obecnie w zasobach OTBS, miejskiej spółki, znajduje się 38 budynków mieszkalnych, co przekłada się na 803 mieszkania. Co ważne, nie są to mieszkania socjalne czy komunalne. Głównym zadaniem spółki jest zaspokajanie potrzeb tych mieszkańców Olsztyna, których nie stać na kupno własnego mieszkania na wolnym rynku, a jednocześnie ze względu na poziom swoich dochodów nie

mogą starać się o mieszkanie socjalne lub komunalne. Liczbę takich mieszkań zwiększyła inwestycja zrealizowana przy ul. Truskawkowej 8, 10 i 12 (kiedyś fragment ul. Zientary-Malewskiej), na którą składają się trzy budynki o łącznej powierzchni ponad 1870 m kw. wraz z infrastrukturą techniczną, indywidualnymi garażami i urządzeniem terenu. W trzech blokach znalazły się łącznie 44 mieszkania wykończone pod klucz. Pod koniec 2024 roku do mieszkań wprowadzili się pierwsi lokatorzy. — Nowe mieszkania przy ul. Truskawkowej to kolejny

krok OTBS w kierunku rozwoju społecznego budownictwa mieszkaniowego w Olsztynie. Wiem, że sytuacje życiowe i materialne bywają różne, dlatego zależy nam na tym, by mieszkańcy, bez względu na okoliczności, mieli możliwość życia w miejscu, które sprzyja budowaniu rodziny, a także bezpiecznej, pewnej przyszłości — stwierdził wtedy prezydent Olsztyna Robert Szewczyk. Inwestycja objęta jest rządowym programem „Mieszkanie na start” oferującym najemcom możliwość bezzwrotnych comiesięcznych dopłat do

czynszu przez okres 15 lat. OTBS planuje kolejne mieszkaniowe inwestycje. Mają być zlokalizowane po sąsiedzku tej najnowszej przy ul. Truskawkowej. Najpierw spółka musi pozyskać grunty, które należą do gminy. Przejmie je w zamian za przekazanie w formie wymiany swoich nieruchomości przy ul. Leśnej. — Olsztyńskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego wystąpiło z wnioskiem o dokonanie zamiany nieruchomości polegającej na przejęciu od gminy Olsztyn prawa własności nieruchomości składających się z działek



Fot. UM Olsztyn

Nowe bloki OTBS przy ul. Truskawkowej w Olsztynie

o łącznej pow. 12 508 m kw., położonych przy ul. Zientary Malewskiej/ul. Truskawkowej, z przeznaczeniem na cele budownictwa społecznego — informują władze Olsztyna. W związku z planowaną wymianą OTBS zobowiązało się do wniesienia na rzecz gminy

Olsztyn kwoty 1 269 695,00 brutto, stanowiącej różnicę cen zamienianych nieruchomości. — Źródłem finansowania planowanej inwestycji są środki pozyskane z Banku Gospodarstwa Krajowego — mówi Łukasz Łukaszewski, przewodniczący rady miasta. **GS**

OLSZTYN WPROWADZA SYMULATOR WYPADKÓW DROGOWYCH

W Olsztynie zaprezentowano innowacyjny symulator wypadków drogowych VR, który na podstawie analizy wypadków na Warmii i Mazurach umożliwia kierowcom doświadczenie wirtualnych zdarzeń. Nowe narzędzie ma pomóc w poprawie bezpieczeństwa na drogach. Będzie wykorzystywane w szkoleniach oraz podczas spotkań profilaktycznych. W siedzibie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Olsztynie odbyło się spotkanie pod hasłem

„Nowe technologie w służbie bezpieczeństwa na drogach”, na którym zaprezentowany został symulator wypadków drogowych korzystający z technologii VR (wirtualnej rzeczywistości). Symulator bazuje na oprogramowaniu, które pozwala na tworzenie wirtualnego środowiska, tzn. otoczenia, dróg, infrastruktury, pojazdów, i scenariuszy przedstawiających najczęstsze przyczyny zdarzeń w ruchu drogowym. Będzie służyć jako nowe narzędzie w procesie edukacji i pre-

wencji drogowej. Dodatkowo jest dostosowany do potrzeb badawczych i realizacji celów edukacji komunikacyjnej. Autorem scenariuszy i inicjatorem projektu jest podkom. Tomasz Zieliński z Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Olsztynie. Partnerem projektu jest WORD w Olsztynie. Najpierw przeprowadzona została analiza wypadków drogowych na Warmii i Mazurach. Wskazane zostały najczęstsze przyczyny tych zdarzeń. Później na tej podstawie, opierając się na

możliwościach technicznych, stworzono 10 scenariuszy przykładowych zdarzeń drogowych. Końcowym efektem jest animacja odtwarzana za pośrednictwem gogli VR, co daje poczucie immersji. Symulator pozwala wcielić się w rolę kierowców uczestniczących w wypadku, a także obserwować go z perspektywy postronnej osoby. Symulator będzie wykorzystywany głównie do szkoleń w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Olsztynie, ale ze względu na mobilność zestawu



Fot. KWP Olsztyn

będzie także udostępniany podczas spotkań profilaktycznych w terenie. To narzędzie jest w stanie w bezpiecznym środowisku pokazać przebieg zdarzenia, wskazując przy tym

źródło zagrożenia, i w połączeniu z rozmową ukierunkować i przekonać potencjalnego kierowcę do bezpiecznego zachowania na drodze poprzez takie doświadczenie. **GA**

ŻAŁOBA NARODOWA PO ŚMIERCI PAPIEŻA

Zgodnie z decyzją prezydenta Andrzeja Dudy w dniu pogrzebu papieża Franciszka będzie obowiązywać żałoba narodowa. To szczególny gest, mający oddać hołd zmarłemu. W Polsce nie ma przepisów, które by regulowały, czego nie można robić w czasie żałoby narodowej. Większość zaplanowanych na 26 kwietnia wydarzeń kulturalnych odbędzie się. Wiele z nich zacznie się jednak minutą ciszy. — Wszelkie imprezy kulturalne i sportowe o charakterze

masowym, m.in. koncerty, spektakle, pikniki, mogą, ale nie muszą, być podczas żałoby zawieszone — wyjaśnia medioznawca dr Jacek Dziekan i dodaje, że w polskiej kulturze i w życiu społecznym jest zwyczaj, by w czasie żałoby koncentrować się na jej przeżywaniu, a nie na rozrywce. — Nie ma jednak jednoznacznych reguł, które by precyzyjnie definiowały, jakie wydarzenia mogą się odbywać, a jakie odbywać się nie powinny — tłumaczy.

Jak poinformował szef KPRM Jan Grabiec, zgodnie z prawem w dniu pogrzebu papieża Franciszka do połowy masztu zostaną opuszczone flagi państwowe przed urzędami państwowymi. — Jeśli chodzi o inne formy aktywności kulturalnej czy sportowej, nie ma ścisłych zakazów prawnych. To jest kwestia wrażliwości, wyczucia poszczególnych organizatorów. Formalnie nie ma przeszkody, wydarzenia kulturalne mogą mieć miejsce — mówi.

Wiadomo, że z soboty na niedzielę przełożono obchody tysiąclecia Korony Polskiej, ogólnopolskiego, plenerowego wydarzenie z okazji rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego na króla Polski. W programie przewidziane są rekonstrukcje historyczne i parada. Kulminacyjnym punktem będzie koncert na błoniach PGE Narodowego, gdzie na jednej scenie wystąpią gwiazdy polskiej muzyki: Kayah, Organek, Król, Bowska, Vix.N, Grzegorz Hyży, Margaret, Zalia, Oskar



Cyms, Stanisław Soyka i wielu innych. W okresie III Rzeczypospolitej żałoba narodowa była wprowadzana wiele razy. Przynajmniej jej zarządzenia były zarówno krajowe katastrofy naturalne, wypadki drogowe

i lotnicze, akty terroryzmu na świecie, których ofiarami byli także obywatele polscy, jak i śmierć znanych osób. 3-8 kwietnia 2005 miała miejsce żałoba narodowa po śmierci papieża Jana Pawła II.

RED.

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka
Weder-Gryglewicz

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO
Michał Podolak,
Igor Hrywna,
Andrzej Mielnicki,
Barbara Barczuk

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztyńska.pl

sport@gazetaolsztyńska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztyńska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztyńska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W WELBŁĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBŁĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7b
tel. 502 499 539

Akcja RELacja – HejTY Reaguj!” to część ogólnopolskiej kampanii przeciwdziałania hejtowi i cyberprzemocy, organizowanej przez fundację #DOBRYhashtag. Inicjatywa kierowana jest do uczniów szkół ponadpodstawowych, a jej celem jest nie tylko edukacja, ale także budowanie postaw opartych na empatii, odpowiedzialności i wzajemnym szacunku. Ma formę nowoczesnego, angażującego wydarzenia, które wykracza poza schemat tradycyjnych konferencji. Dzięki interaktywnym elementom, obecności znanych osobistości i odniesieniom do popkultury przekaz trafia bezpośrednio do młodzieży. Organizatorzy podkreślają, że nie chodzi tylko o mówienie o problemie hejtu, ale także o realne wspieranie szkół i nauczycieli w codziennych działaniach wychowawczych.

I tak właśnie było w Olsztynie, a dokładniej w hali Urania. Zgromadziło się tam około 4 tys. uczniów z miejskich szkół. – Na scenie padnie wiele gorzkich słów – zapowiedziała Marta Zgutczyńska, popularna aktorka, jedna z prowadzących wydarzenie. – Jesteśmy tu, by przerwać milczenie.

Hejt w oktagonie
Wydarzenie podzielono na kilka rund. Nieprzypadkowo. Na środku hali Urania ustawiono oktagon, czyli ring ogrodzony siatką, nawiązujący do miejsca, w którym odbywają się mieszane sztuki walki. W ten sposób odniesiono się m.in. do hejtu związanego ze statusem społecznym oraz pochodzeniem, zewnętrznym wyglądem, pasją i zainteresowaniami. W każdej z rund zostały przedstawione prawdziwe, obraźliwe komentarze, które dotyczyły wskazanych spraw. Po każdej z rund, w trakcie których głośno odczytywano wpisy zamieszczane w Internecie, psycholog Aleksandra Adamiec tłumaczyła skutki poszczegól-



„Akcja RELacja – HejTY Reaguj!” odbyła się w Olsztynie 24 kwietnia

UCZNIOWIE PRZECIWKO HEJTOWI

JAK RADZIĆ SOBIE Z HEJTEM? PRZEKONAŁO SIĘ O TYM KILKA TYSIĘCY UCZNIÓW, KTÓRZY WZIELI UDZIAŁ W WYDARZENIU „AKCJA RELACJA – HEJTY REAGUJ!”.

gólnych zachowań, a także mówiła o tym, jakie kroki możemy podjąć w konkretnych sytuacjach, by do hejtu nie doszło. Bohaterami były osoby publiczne znane z działalności w sieci, które dotknął hejt. Te były ubrane na wzór uczestników mieszanych walk, z maską na twarzy. – Pierwszy temat, który jest mi bardzo bliski, to ciało, wygląd, czyli coś, co widzą inni – stwierdziła Zgutczyńska.

W pierwszej rundzie bohaterką była „jedna z najbardziej rozpoznawalnych polskich twórczyń w in-

ternecie” Monika Kociołek. „Z takim ryjem nie wychodziłabym z domu” – to jeden z wpisów, którym obdarzono ją w sieci. – Mogłoby być tak, że ja dzisiaj bym tu nie stała. Ja prawie tego nie wytrzymałam. Na szczęście ta opcja nie weszła w życie – zdradziła influencerka Kociołek.

– Czy ktoś powiedział ci kiedyś: „Przepraszam” – zapytała Monikę Aleksandra Adamiec.

– Po kilku latach hejtu zaczęły pisać do mnie osoby, które przepraszały – odpowiedziała bohaterka pierwszej rundy.

Bohaterem drugiej rundy był prawnik Marcin Dłuszewski, prowadzący swój blog Prawo Marcina, twórca największego profilu prawniczego w Polsce, na którym codziennie opowiada o prawach ucznia.

– Zachęcam do tego, by w przestrzeni medialnej odróżnić krytykę od hejtu, który przybierze charakter czynów zabronionych, który będzie zagrażał naszemu życiu czy zdrowiu – zaapelował.

Wydarzenie „Akcja RELacja – HejTY Reaguj!” komentowali uczniowie zgromadzeni w hali Urania.

– PROBLEM HEJTU DOTYKA PRAKTYCZNIE KAŻDEGO Z NAS. SPRAWA JEST O TYLE DRAŻLIWA, ŻE JESTEŚMY MŁODYMI OSOBAMI PODCHODZĄCYMI BARDZO EMOCJONALNIE DO KRYTYKI – POWIEDZIAŁ KRZYSZTOF, UCZEŃ JEDNEJ Z OLSZTYŃSKICH SZKÓŁ ŚREDNICH.

Raport rzecznika
Zjawisko hejtu wśród młodzieży przeanalizowało Biuro Rzecznika Praw Dziecka. Z zebranych od uczniów w wieku 12-17 lat danych wynika m.in., że częściej na niepokojące materiały trafiają dziewczęta (85 proc.) niż chłopcy (77 proc.) oraz uczniowie szkół ponad-

podstawowych (86 proc.) niż podstawówek (75 proc.). Dziewczęta także częściej niż chłopcy wskazują na hejt (aż 90 proc. vs. 78 proc.) oraz tworzenie i przerabianie zdjęć przez AI (55 proc. vs. 48 proc.) jako niebezpieczne zjawiska. Chłopcy z kolei za bardziej niepokojące uznają włamanie na profil (73 proc. vs. 64 proc.) i scamy (71 proc. vs. 62 proc.). Aż 44 proc. młodych ludzi deklaruje, że zawsze lub prawie zawsze ma kogoś, do kogo może zwrócić się w przypadku niepokojącej sytuacji w sieci. Takiej możliwości nigdy lub prawie nigdy nie miało 7 proc. ankietowanych. Jednocześnie niemal 1/5 nastolatków chciałaby wziąć udział w zajęciach na temat bezpieczeństwa w wirtualnym świecie.

– Wyniki badań pokazują, że młodzi ludzie na co dzień mierzą się z poważnymi wyzwaniami w środowisku cyfrowym, w którym spędzają często większość swojego wolnego czasu. Hejt, stalking czy nieautoryzowane publikowanie treści to tylko niektóre z zagrożeń, które realnie dotyczą nastolatków i bezpośrednio wpływają na nasze poczucie bezpieczeństwa – komentował wyniki badań Jakub Dołęga, przewodniczący Rady Dzieci i Młodzieży przy Rzeczniku Praw Dziecka.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

g.szydowski@gazetaolsztynska.pl

Gazeta Olsztyńska zawsze pod ręką. Zaprenumeruj e-wydanie: kupgazete.pl

REKLAMA

Prezydent Olsztyna

informuje, że w siedzibie Urzędu Miasta Olsztyna w dniach **od 25 kwietnia 2025 r. do 16 maja 2025 r.** podane zostały do publicznej wiadomości wykazy nieruchomości przeznaczonych do **zbycia lub oddania w użytkowanie, dzierżawę lub użyczenie**.

Wykazy znajdują się też w Biuletynie Informacji Publicznej, prowadzonym przez Urząd Miasta Olsztyna, pod adresem umolsztyn.bip.gov.pl.

PREZYDENT OLSZTYNA



Plac Św. Piotra od kilku dni wypełniają tysiące wiernych

To wyjątkowy czas — Kościół na całym świecie przygotowuje się do pożegnania papieża Franciszka, który zmarł w Poniedziałek Wielkanocny, 21 kwietnia, w wieku 88 lat. Zasiadał na Stolicy Apostolskiej przez 12 lat — od 13 marca 2013 roku. Jego pogrzeb odbędzie się w sobotę, 26 kwietnia, o godzinie 10 na placu Świętego Piotra. Mszy św. przewodniczyć będzie dziekan Kolegium Kardynalskiego kard. Giovanni Battista Re.

Tego dnia w Polsce obowiązywać będzie żałoba narodowa, a uroczystość pogrzebowa poprzedzona zostanie piątkowym rytuałem zamknięcia trumny, który — jak poinformowała agencja KAI — odbędzie się 25 kwietnia o godzinie 20 w obecności najbliższych współpracowników Ojca Świętego.

Szczególne znaczenie ma również fakt, że sobota będzie ostatnim dniem nowenny przed Świętem Miłosierdzia Bożego. Dla wielu wiernych to symboliczne połączenie zakończenia ziemskiej pielgrzymki papieża, który wielokrotnie podkreślał znaczenie miłosierdzia w Kościele, z liturgicznym świętem tej tajemnicy.

Na miejscu, w Watykanie, jest ks. kan. dr Marcin Sawicki, rzecznik Kurii Archidiecezji Warmińskiej, który specjalnie dla „Gaze-

POŻEGNANIE PAPIEŻA FRANCISZKA

Z WATYKANU DLA „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ” KS. KAN. DR MARCIN SAWICKI RELACJONUJE ATMOSFERĘ OSTATNICH DNI PRZED POGRZEBEM PAPIEŻA FRANCISZKA. W OLSZTYNIE RÓWNIEŻ ODPRAWIANE SĄ MODLITWY W INTENCJI PAPIEŻA FRANCISZKA, A POLSKA SZYKUJE SIĘ DO ŻAŁOBY NARODOWEJ.

ty Olsztyńskiej” relacjonuje atmosferę panującą w tych wyjątkowych dniach.

— Z dnia na dzień rzeczywiście przybywa ludzi. Wierni stoją w długich kolejkach, by pożegnać papieża Franciszka, modlą się, wspominają jego pontyfikat. Wiele osób zapamięta go jako papieża bliskiego ludziom — mówi ks. Sawicki. Jak dodaje, choć sam przebywa w Rzymie z okazji 20-lecia święceń kapłańskich, udało mu się również osobiście stanąć w kolejce i pożegnać zmarłego Ojca Świętego.

Tymczasem w Olsztynie wśród 23 kwietnia, odbyły się uroczystości żałobne w bazylice konkatedralnej św. Jakuba. — Gromadzimy się dziś, aby Bogu podziękować za pontyfikat papieża Franciszka i prosić, aby ten jego trud po-



Uroczyste zamknięcie trumny nastąpi w piątek (25 kwietnia) o godz. 20.

ślugiwania był nagrodzony przez Boga radością nieba. A dla nas aby był owocny, aby po Bożemu owocował w naszym życiu — mówił

w homilii abp Józef Górzyński.

Metropolita warmiński przewodniczył mszy św. w intencji zmarłego papieża, która zgromadziła licznie przybyłych kapłanów i wiernych. Eucharystia miała charakter nie tylko żałobny, ale też dziękczynny za dwanaście lat pontyfikatu papieża, który nie bał się trudnych pytań i odważnych gestów, a jego nauczanie koncentrowało się wokół miłosierdzia, ubóstwa i troski o marginalizowanych.

Watykan przygotowuje się z ogromną starannością do uroczystości pogrzebowych. Na placu Świętego Piotra codziennie gromadzą się tysiące wiernych z całego świata. Wielu z nich przybyło tu po to, by po raz ostatni oddać hołd papieżowi, który swoją

prostotą, gestami bliskości i ewangelicznym stylem życia zdobył serca milionów.

W sobotę — podczas uroczystości pogrzebowych — oczy całego świata zwrócą się ku Watykanowi. Warto przypomnieć, że zgodnie z ostatnią wolą zmarłego Ojca Świętego jego ciało zostanie złożone nie w watykańskich grotach, jak wielu poprzedników, ale w Bazylice Matki Bożej Większej — kościele, do którego papież Franciszek miał szczególne nabożeństwo i który odwiedzał po każdej podróży apostołskiej.

JAN BERDYCKI

Kalendarium:
21 kwietnia (Poniedziałek Wielkanocny)

Zmarł papież Franciszek, 266. następca św. Piotra. Miał 88 lat.

25 kwietnia (piątek), godz. 20

Odbędzie się obrzęd zamknięcia trumny zgodnie z rzymską tradycją.

26 kwietnia (sobota), godz. 10

Uroczystości pogrzebowe na placu św. Piotra, przewodniczy kard. Giovanni Battista Re. Dzień żałoby narodowej w Polsce. Ostatni dzień nowenny przed Świętem Miłosierdzia Bożego.

27 kwietnia (niedziela)

Niedziela Miłosierdzia Bożego — jedno z najważniejszych świąt w duchowości papieża Franciszka.

POGRZEB



O Franciszku chciałbym pisać jako o przywódcy politycznym, aktorze w polityce międzynarodowej, a nie jako o przywódcy religijnym. Chociaż oczywiście trudno abstrahować od tego wymiaru.

Emocje związane z odejściem Franciszka są letnie, nie tylko w Polsce, z kilku powodów. Przede wszystkim niewiele jest osób, które w pełni utożsamiają się z jego dziedzictwem. Liberatowie początkowo doceniali, że stawiał trafne — ich zdaniem — pytania, otwierał dyskusje na temat roli kobiet czy osób LGBT w Kościele.

W ciągu kilku lat zorientowali się jednak, że dyskusji tych nie konkluduje. Gesty nie oznaczają realnych zmian. Dla konserwatystów z kolei te gesty były zbyt daleko idące, obawiali się kolejnych kroków, podważenia porządku, który znają i cenią. Do tego doszła jeszcze kwestia wojny Rosji przeciwko Ukrainie. Watykan unikał nazwania agresora agresorem, a ofiary ofiarą. Nie chciał poprzeć żadnej ze stron konfliktu. Z punktu widzenia watykańskiej dyplomacji dawało to możliwość odegrania roli mediatora. Z punktu widzenia państw z naszej części Europy było niezrozumiałe. Niektórzy przypominali, że papież Grzegorz XVI potępił powstanie listopadowe, i konkludowali, że dziwna atencja Rzymu wobec Kremla ma długą historię. Na chwilę obecną rola watykańskiej dyplomacji w staraniach na rzecz zakończenia wojny w Ukrainie wydaje się być znikoma. Karty rozdaje Trump. Jego ustami jest J.D. Vance. W rezerwie pozostają Chińczycy, może Turcy. Swoje usługi świadczą Saudyjczycy. Wygląda na to, że ostrożność Watykanu nie przyniesie skutków. A może trzeba poczekać na nowego papieża? Może on odegra swoją rolę w zakończeniu wojny. Ale tutaj dochodzimy do pytania o to, kto będzie kolejnym papieżem. Tego nie wiemy. Ale konklawe z pewnością będzie wydarzeniem skupiającym uwagę świata. To, kto będzie nowym papieżem, zdecyduje również o tym, czy zapomnimy szybko o Franciszku, czy też będziemy wracać do jego postaci.

MARCIN KULASEK, MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

PGNiG - nie tylko gaz, ale także kompleksowa oferta urządzeń dla domu

Gaz ziemny to sprawdzone i wygodne źródło energii, z którego korzysta na co dzień niemal połowa polskich gospodarstw domowych. Pozwala efektywnie ogrzewać wnętrza domów i mieszkań, podgrzewać wodę, a potrawy gotowane na płycie gazowej mają niepowtarzalny smak. Gaz to niezawodny nośnik energii w przystępnej cenie, który nadal pozostaje jednym z najpraktyczniejszych rozwiązań grzewczych. Nowoczesne kotły gazowe charakteryzują się wysoką sprawnością i niską emisją zanieczyszczeń, co czyni je rozwiązaniem bardziej przyjaznym dla środowiska w porównaniu ze spalaniem innych paliw kopalnych. Dodatkową zaletą jest możliwość integracji instalacji gazowej z systemami inteligentnego domu, co zwiększa wygodę i kontrolę nad zużyciem energii.

PGNiG - nie tylko gaz, lecz także nowoczesne wyposażenie domu

PGNiG to największy dostawca gazu ziemnego w Polsce, ale jego oferta nie kończy się wyłącznie na sprzedaży tego paliwa. Firma z myślą o codziennym komforcie klientów, proponuje nowoczesne urządzenia dla domu – takie, które nie tylko ułatwiają życie na co dzień, ale również wspierają sprawne, efektywne i bezpieczne działanie instalacji gazowej.

W ofercie PGNiG znajdziemy m.in.:

- nowoczesne kotły gazowe;
- podgrzewacze wody,
- urządzenia kuchenne – designerskie płyty grzewcze (tzw. gaz pod szkłem), piekarniki gazowe i okapy;
- stacje uzdatniania wody;
- osuszacze powietrza;
- klimatyzatory.

Oferta urządzeń, w szczególności kotłów gazowych, została przygotowana z myślą zarówno o obecnych klientach PGNiG planujących wymianę dotychczasowego sprzętu, jak i o nowych odbiorcach, m.in. osobach budujących domy lub decydujących się na przejście z innego rodzaju paliwa na ogrzewanie gazowe. Dodatkowym atutem jest możliwość dopasowania urządzeń do parametrów konkretnej instalacji – co bywa istotne zwłaszcza w budynkach modernizowanych lub poddawanych termomodernizacji.

Szczegóły oferty można sprawdzić na stronie: pgnig.pl/urzadzenia-dla-domu.

Dofinansowanie od PGNiG na wymianę źródła ciepła. Możesz zyskać nawet do 1307,55 zł

PGNiG wspiera właścicieli domów i mieszkań w przechodzeniu na nowoczesne systemy grzewcze. Osoby, które wymieniają ogrzewanie zasilane paliwem stałym lub



stary kocioł gazowy z otwartą komorą spalania na kondensacyjny kocioł gazowy mogą otrzymać dofinansowanie – nawet do 1307,55 zł. Wysokość wsparcia zależy m.in. od typu montowanego urządzenia i wieku budynku (w przypadku domów jednorodzinnych). Warunkiem skorzystania z dofinansowania jest między innymi poniesienie kosztów na zakup i montaż nowego urządzenia grzewczego do 31 grudnia 2025 roku.

To dodatkowa zachęta dla osób planujących modernizację domowej instalacji grzewczej. Dofinansowanie może realnie obniżyć koszty inwestycji i stanowić zachętę, żeby szybciej przejść na efektywne ogrzewanie.

Masz w domu stary podgrzewacz wody? Już dzisiaj skorzystaj z atrakcyjnej oferty PGNiG
Wiele z używanych w polskich domach przepływowych podgrzewaczy wody

z elektroniczną regulacją, pompą ciepła, zabezpieczeniami przeciwprzepięciowymi i wygodnymi wyświetlaczami LED. Urządzenia oferowane są w konkurencyjnych cenach, a dużym atutem oferty PGNiG jest możliwość skorzystania z doradztwa i bezpłatna dostawa sprzętu do punktu wskazanego przez klienta. To wygodne i bezpieczne rozwiązanie dla osób, które modernizują instalację domową.

Lubisz nowoczesne wnętrza? Wybierz płytę gazową „gaz pod szkłem”
Podoba ci się minimalistyczny styl płyt indukcyjnych, ale nie wyobrażasz sobie domowej kuchni bez gazu? Postaw na nowoczesne rozwiązanie – płytę gazową z palnikami ukrytymi pod hartowanym szkłem. Dzięki polom grzewczym umieszczonym pod gładką, szklaną taflą zyskujesz nie tylko elegancki wygląd, ale też bezpieczeństwo – szczególnie istotne w domach, gdzie są dzieci lub zwierzęta. Taka konstrukcja minimalizuje ryzyko poparzeń i przypadkowego zapłonu. Co więcej, czyszczenie płyty zajmuje zaledwie kilka chwil, co poprawia komfort użytkowania.

Nowoczesne płyty gazowe typu „gaz pod szkłem”, dostępne w ofercie PGNiG, to połączenie funkcjonalności i oszczędności. Ich zaawansowana konstrukcja pozwala efektywnie wykorzystywać energię, co przekłada się na niższe rachunki. W przeciwieństwie do płyt indukcyjnych nie wymagają specjalnych garnków, dlatego sprawdzają się w każdej kuchni – niezależnie od wyposażenia.

Urządzenia te umożliwiają precyzyjną regulację płomienia i szybkie podgrzewanie, a jednocześnie zachowują wszystkie zalety

gazu jako źródła energii – są ekonomiczne i działają niezależnie od ewentualnych przerw w dostawie prądu. To doskonała alternatywa dla płyt indukcyjnych w nowoczesnych aranżacjach. Więcej informacji: pgnig.pl/urzadzenia-kuchenne

Jak zamówić urządzenie w PGNiG? Kilka prostych sposobów

Proces zakupu urządzenia w PGNiG jest bardzo wygodny – możesz wybrać sposób, który najlepiej ci odpowiada:

- odwiedź jedno ze 128 Biur Obsługi Klienta PGNiG na terenie kraju. Na miejscu dostępni są doradcy, którzy pomogą dobrać odpowiednie urządzenie i odpowiedzą na wszystkie nasuwające się pytania. Jeśli cenisz swój czas i nie lubisz czekać w kolejce, zarezerwuj wcześniej wizytę w dogodnym terminie na stronie: ebok.pgnig.pl/rezerwacja-wizyty-bok;
- wejdź na stronę internetową: pgnig.pl/urzadzenia-dla-domu. Znajdziesz tam szczegółową ofertę i formularz kontaktowy. Wystarczy, że go wypełnisz, a doradca PGNiG skontaktuje się z tobą telefonicznie;
- skorzystaj z eBOK PGNiG – jeśli masz konto w elektronicznym Biurze Obsługi Klienta, możesz zamówić wybrane urządzenie bezpośrednio przez platformę;
- zadzwoń na infolinię PGNiG – pod numerem 22 515 15 15 uzyskasz wszystkie potrzebne informacje i wsparcie.



W Polsce powiało „wielkim” światem. Nieopodal Sejmu, na tej samej ulicy – Wiejskiej, powstała przychodnia aborcyjna, w której, parafrazując słowa Czesława Miłosza, koniec świata staje się już. I choć tzw. „postępowcy” oburzają się na widok „fanatyków”, którzy nie rozumieją, czym jest demokracja, i mają chęć protestować przed „świątynią aborcjonistów”, to kolejny krok w kierunku „światlanej” przyszłości w naszym kraju zdaje się być kwestią czasu. Tylko czekać, aż wzorem Wielkiej Brytanii miłośnicy nam panujący zabronią np. modlenia się przed klinikami aborcyjnymi. W końcu będzie jednak światowo, jak w Kanadzie, gdzie Mary Wagner trafiła do więzienia za to, że śmiała wchodzić do tychże klinik i nie dość, że mówić kobietom o skutkach aborcji, to jeszcze namawiać je do zmiany decyzji.

Logika Kreona

„Postępowcy” robią bardzo dużo, aby kliniki aborcyjne w ogóle omijać szerokim łukiem. Przekonał się o tym pewien weteran brytyjskiej armii, który został skazany za modlenie się w pobliżu zakładu aborcyjnego. Wprawdzie Adam Smith-Connor stał do niego tyłem i modlił się w ciszy, ale nie ze współczesnymi inkwizytorami takie numery. Sędzia Orla

KONIEC ŚWIATA STAJE SIĘ JUŻ



Austin szybko wydedukowała, że modlitwa byłego żołnierza stanowiła „dezaprobatę aborcji”. Smitha-Connora zdradziło to, że miał złożone ręce, a głowa w pewnym momencie była lekko pochylona. W takim wypadku nie ma zmiłuj.

Wracając jednak do Mary Wagner, sędzia S. Ford Clements, wysyłając działaczkę pro-life za mury kazamat, wypowie-

dział kluczowe zdanie, oświadczając, że „kobieta nie respektuje prawa obywatela, który w Kanadzie i kieruje się jakimś wyższym prawem”. Analogiczną logiką kierował się mityczny król Teb Kreon, który skazał Antygone na śmierć, bo wybrała prawo boskie zamiast ludzkiego.

W tym sensie komfort psychiczny Gizeli Jagielskiej, najsłynniejszej aborterki w kraju, „prześadowanej” przez „hejterów”, jest wtórny wobec sprawy nadrzędnej. Wszak nie da się postawić na jednej szali troski o dobre samopoczucie dewianta i zabójstwa.

Państwo polskie może ścigać kibiców stawiających znak równości między lekarką z Oleśnicy a Josefem Mengele, czy skazać Grzegorza Brauna za to, że przez ponad godzinę uprzykrzał jej życie w szpitalu, ale nie zmienia to kluczowego faktu: Jagielska dokonała aborcji dziecka w dziewiątym miesiącu ciąży, nie okazała najmniejszej skruchy i od lat szczyci się swoim postępowaniem.



Świnia zamiast człowieka

Skądinąd Jagielska to szczególne indywiduum, osoba, która potrafiła wrzucić do internetu nagranie aborcji i opatrzyć je podpisem: „Tak to robi #teamolesnica”. Innym razem udostępniła filmik, gdzie rozbawiona, przy pomocy koleżanki, prezentowała „łyżki” „odpowiednie dla tygodni ciąży”, a następnie wytłumaczyła, jak włącza się „ssanie, dostosowując ciśnienia tak, żeby te elementy tkankowe mogły nam się odessać”. Na koniec instruktazu powiedziała: „Mam nadzieję, że wam się to przyda”.

Analiza poczucia humoru Jagielskiej niewątpliwie stanowi wyzwanie dla specjalistów, aczkolwiek warto zaznaczyć, że rzeczona pani na profilu, gdzie można zobaczyć martwe płody, napisała: „Osoby wrażliwe, bez poczucia humoru i niemające dystansu do siebie i otaczającego świata proszone są o zamknięcie przeglądarki – szkoda waszych nerwów”.

Ale że nawet Jagielską czasami coś chwytą za gardło, to na prowadzonym przez nią koncercie mogliśmy zobaczyć zdjęcie operowanej... świni, nad której losem rozczuliła się pani doktor: „To zdjęcie z warsztatów operacyjnych, gdzie uczymy się technik operacyjnych w ginekologii. Sama też miałam

wątpliwości, czy to humanitarne, ale z drugiej strony przecież nie każdy z nas jest wegetarianinem, a produkcja mięsa to o wiele bardziej drastyczny proces; a po drugie lekarze też muszą się uczyć i niestety chyba lepiej to robić na modelach zwierzęcych niż na pacjentach”.

„Bohaterka dnia codziennego”

„To dziecko urodziłoby się żywe i zdolne do życia. I dlatego zgodnie z polskim prawem neonatologzy natychmiast by przystąpili do ratowania tego dziecka. Więc jedyny sposób, żeby ono nie urodziło się żywe, to wykonanie zastrzyku z chlorku potasu dosercowo, jeszcze jak to dziecko znajduje się w łonie matki” – powiedziała Urszula Demkow, wice-minister zdrowia, o tym,

co zaszło w Oleśnicy za sprawą Gizeli Jagielskiej, która wciąż nie może „się nadziwić, skąd w ludziach bierze się to wszystko, co wyrzucają obecnie w mediach społecznościowych”. Jagielska nie musi jednak wszystkiego rozumieć, bo od tego ma znane nad Wisłą tuzy intelektu, czy jego braku (jak kto woli). Jedną z takich niewiast, wedle której „jeżeli będą zakazane samochody spalinowe, to będziemy jeździć na samochodach benzynowych”, nazwała nawet Jagielską „bohaterką dnia codziennego”.

Prawo pozwalające na dokonywanie aborcji w nieograniczonym zakresie marzy się niejednej wojującej aktywistce, ale to już było. Taką „wolność” zafundował Polkom w latach 1943-1945 Adolf Hitler.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK



Gizela Jagielska

„MÓJ DOM”

Stowarzyszenie Współtwórci Nieruchomości
10-432 Olsztyn, ul. Kołobrzeska 36, tel. 89 533-11-22

ZAPRASZA

w imieniu wspólnot mieszkaniowych
do złożenia ofert na wykonanie następujących prac:
**przeprowadzenie okresowej kontroli
zgodnie z art. 62 pkt 1 Prawa budowlanego
(roczny przegląd) w budynkach zarządzanych
przez SWN „MÓJ DOM”.**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia
można odebrać w siedzibie Stowarzyszenia
przy ul. Kołobrzeskiej 36, pok. nr 1, w godz. 7.30-15.30.

Oferty należy składać w siedzibie
SWN „MÓJ DOM”, pok. nr 1, do 07.05.2025 r. do godz. 9.00.
Informacje można uzyskać pod nr. 89 533-11-22.

Tak wyszło

Na wstępie chcę nadmienić, że fakt nieposiadania przeze mnie — mimo przekroczonej 40-tki — potomstwa nigdy i na żadnym etapie mojego życia nie był wynikiem realizacji przemyślanej i wyłącznie w kierunku nieposiadania potomstwa ukierunkowanej strategii. Przeciwnie, od dziecka do dzieci lgnęłam, młodsze cioteczne rodzeństwo pielęgnowałam z wielką troską, a bywało, że nawet z poświęceniem. Brak młodsze rodzeństwa własnego rekompensowałam sama sobie niezwykle wypasionym jak na początek lat osiemdziesiątych wózkiem dla lalek oraz taką lalką, którą mama zdobyła z wielkim trudem, a która uśmiechała się, płakała, miała rozmiar prawdziwego niemowlęcia — i zazdrościło mi jej całe osiedle...!

Tymczasem studia, akrótko potem start w dorosłość odbyły się w swoim tempie, ale element w postaci zamążpójścia jakoś mi gdzieś umknął. Może nie trafił się nikt na tyle zdeterminowany, co stracię i autodestrukcyjnie chciałby się ze mną związać dopóki śmierć nas nie rozłączy. A może ja sama wybredność zaprezentowałam na jakimś etapie tak morderczą, że żaden nie sprostał. Całkiem możliwe, że swoje zrobiły bliższe i dalsze kuzynki, przyjaciółki, a nawet koleżanki, które najpierw z wielkim hukiem i pompą wstępowały w związku małżeńskie, by w wielu przypadkach krótko potem io wiele mniej hucznie — raczej w zaciszu sal sądowych — z tych związków występować. Zostawały tak same sobie na łasce losu i już ex-partnera, z tymi biednymi dziećmi rozdartymi pomiędzy mamusię i tatusia oraz nowego przyjaciela mamusi i nową przyjaciółkę tatusia... Tak, możliwe że te obrazki wszystkie razem mocno mój pęd ku zamążpójściu ochłodziły iściagnęły lejce. Możliwe też, że swoje zrobiła Danuta Rinn i jej piosenka „Nie mam woli do zamęścia” — u mnie nie szukajcie szczęścia, (...) ja mam wolę być panienką,



nie wydawać się za „prędko”... A możliwe — i chyba najbardziej prawdopodobne — że obraz mojej mamy, która pozostawiona swojemu losowi ze mną liczącą niewiele ok. 8 lat — dobre kilka lat dzielnie walczyła z licznymi przeciwnościami losu, zanim obie jakoś się w tej nowej rzeczywistości odnalazłyśmy.

Tak czy siak — stan rzeczy na dziś obowiązujący jest taki, że dzieci nie mam. I że — co gorsza — realność posiadania dziecka z każdym rokiem, a może nawet już z każdym miesiącem zdaje się odpływać w siną dal...

Wykluczona

Brak potomstwa to jeden skutek takiego, a nie innego obrotu życiowych spraw. Skutki są bowiem liczne, dalekosiężne, a czasem nawet bardzo bolesne.

Dla przykładu — jedna z moich bezdzietnych koleżanek całe lata cierpiała w sezonie urlopowym. Pracowała bowiem w zespole samych matek i zdaniami przelożonego w sezonie letnim, zwłaszcza w lipcu i sierpniu to owe matki miały pierwszeństwo w wyborze dogodnego terminu na urlop wypoczynkowy. Nic zatem dziwnego, że bezdzietna koleżanka, przy którymś kolejnym planowaniu urlopów nie wytrzymała nerwowo i zapytała — niestety, wyłącznie retorycznie — czy w takim razie ona, tylko dlatego, że

nie posiada dzieci, skazana jest na urlop tylko w listopadzie?!

Gdyby przelożony płacił tak, że co roku bezdzietną koleżankę stać by było na wakacje na takim Mauritiusie lub na Bali, gdzie listopad jest jak na wakacje miesiącem wręcz wymarzoną — to dlaczego nie. Niestety, nawet mimo braku dzieci, które w czasie wakacji kosztują podobno kwoty horrendalne i wymagające spadku po Rothschildzie — koleżanka na takie luksusy nie zarabiała i pewnie dlatego tak dzielnie walczyła, by nad polskie stale wijejące chłodem morze wybierać się także w miesiącach stricte letnich. I całkiem słusznie czuła się dyskryminowana, że wyłącznie z powodu braku dzieci — wakacyjne miesiące zostały jej odebrane i to, jak się zdaje, bezpowrotnie. Bo koleżance, tak jak i mi, zegar biologiczny bije równie nieubłaganie...

Ja mam inny problem: kiedy bowiem w rodzinnej rozmowie odniosę się do takiej lub innej kwestii, kiedy zgłoszę, że coś mi się podoba, coś wręcz przeciwnie, a czegoś ze swojej własnej perspektywy nie jestem w stanie pojąć — często gaszona jestem stwierdzeniem, że nie rozumiem, że jestem przeciwna — a powinnam być za, że jestem za — a powinnam być przeciwna, bo to wszystko z tej prostej, żeby nie powie-

dzieć prostackiej przyczyny, że nie posiadam dziecka...!

Pragnę zauważyć, że pewnych części ciała także nie posiadam, a mimo to mam poczucie, że o mężczyznach mogę mówić. Owszem, to zawsze będzie wyłącznie obserwacja i opinie wypracowane w oparciu o doświadczenia w kontaktach i bliższym lub dalszym obcowaniu. Ale mimo wszystko czuję, że mam do nich prawo. Samolotu również nigdy nie pilotowałam, ale o trudnej i odpowiedzialnej pracy pilota też czuję, że mam prawo się wypowiadać. Itak samo czuję, że mam prawo do swoich opinii mimo braku własnych dzieci — nawet do opinii, które posiadania dzieci lub nie oraz samych dzieci dotyczą.

Książki, filmy, kontakty z różnymi ludźmi, rozmowy i obserwacje — to wszystko pozwala nam wyrabiać sobie zdanie i wygłaszać opinie na różne tematy i odnosić się do różnych sytuacji, także takich, których z przyczyn obiektywnych lub z wyboru osobiście nie doświadczyliśmy.

Co zrobić?

Ten punkt będzie zwięzły, ale bardzo treściwy: co mam zrobić?!

Bo co ma zrobić kobieta, która samodzielnie pragnie urodzić dziecko — ale liczy jednocześnie, że dawca nasienia okaże się z czasem kimś więcej niż tylko dawcą nasienia właśnie? No, co?

O DZIECKU, KTÓREGO NIE MAM

TEN TEMAT W MOIM ŻYCIU WRACA JAK BUMERANG: NIE MAM DZIECKA. PRZY CZYM NIE JEST TO KWESTIA SAMA W SOBIE, ALE ARGUMENT — WRĘCZ POTĘŻNY OREŻ W WIELU DYSKUSJACH, W KTÓRYCH MÓJ ADWERSARZ, NIE MAJĄC JUŻ ŻADNEGO MERYTORYCZNEGO ARGUMENTU, WYTACZA WŁAŚNIE TO DZIAŁO: NIE ROZUMIESZ, BO NIE MASZ DZIECKA!

Od dosadnych pomysłów pozwolę się powstrzymać — i wszystkich chętnych do odpowiedzi też przestrzegam, że na żadne dosadności nie ma zgody...

Tak, chcę!

Tak, chciałabym mieć dziecko, przynajmniej jedną córeczkę. Od której dostawałabym niezgrabnymi rączkami malowane i kulfonami opisywane laurki na Dzień Mamy i na urodziny. Której pokazywałabym piękno świata, którą uczyłabym, jak być silną dziewczynką, a potem kobietą, jak być najpierw mądrą życiowo dziewczynką — a potem mądrą życiowo kobietą. Tak, chciałabym mieć córeczkę, której najpierw czytałabym najpiękniejsze książki swojego dzieciństwa, a której potem podsuwałabym kolejne lektury do samodzielnego czytania — i której pod koniec swojego życia mogłabym przekazać własny bogaty księgozbiór oraz kolekcję piór wiecznych. Córeczkę, z którą podróżowałabym na krańce świata, oglądała najpiękniejsze filmy, wypróbowywała nowe kosmetyki i pomysły na makijaż. Córeczkę, której pozwalałabym mieć własne opinie, poglądy na świat i marzenia — które to marzenia z chęcią pomagałabym jej spełniać...

Ale nie mam.

Bo nigdy na mojej życiowej drodze nie stanął

mężczyzna, który byłby wystarczająco godny, by tej opisaną wyżej córeczkę zostać ojcem.

Dlatego przepraszam — ale mnie akurat bardzo śmieszą dyskusje o aborcji. Z jakiegokolwiek bym bowiem powodu — nawet z tego najhaniałniejszego z haniałnych — nie zaszła w ciążę, potrzebowałabym wyłącznie dobrego lekarza ginekologa i kliniki położniczej z dobrą opinią. A tak przy okazji... Jako kobieta uważam, że trochę większe mam prawo do wypowiedzenia się w tej sprawie niż najznamienitszy i najszlachetniejszy nawet mężczyzna. I zdanie moje jest takie, że aborcja to wielka trauma. I dlatego pod żadnym pozorem nie wolno traktować jej jak metody zapobiegania ciąży. Pod żadnym!

Summa summarum to pewnie dlatego za absolutnie niskie uznaję wytykanie komuś posiadania lub braku posiadania czegoś, na co kompletnie nie miał wpływu. Bo mimo wielkiej życiowej samodzielności i zaradności, czego dowody dałam i daję bez mała codziennie — dziecka jednak sama z siebie nie pocznę. I muszę się z tym faktem pogodzić, co, zapewniam — czynię absolutnie wbrew sobie!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolszynska.pl

Artykuł dedykuję mojej ciotce Jadwidze.

MIŁOSIERDZIE BOŻE – TAJEMNICA NIESKOŃCZONEJ MIŁOŚCI

TYDZIEŃ PO UROCZYSTOŚCIACH WIELKANOCNYCH KATOLICY PRZEŻYWAJĄ NIEDZIELĘ MIŁOSIERDZIA BOŻEGO. MIŁOSIERDZIE BOŻE TO JEDNO Z NAJWAŻNIEJSZYCH I NAJCZĘŚCIEJ PODEJMOWANYCH ZAGADNIĘĆ TEOLOGICZNYCH XX I XXI WIEKU, W CZYM POLSKA MA SVOJĄ SZCZEGÓLNĄ ROLĘ DZIĘKI UPOWSZECHNIENIU KULTU BOŻEGO MIŁOSIERDZIA PRZEZ ŚW. FAUSTYNĘ KOWALSKĄ I JEJ MISTYCZNE DOŚWIADCZENIA.

W swoim „Dzienniku” Faustyna zapisała słowa, które usłyszała od samego Jezusa: „Miłosierdzie moje jest większe niż nędza twoja i całego świata”. Jej rola w kulcie Miłosierdzia Bożego jest nie do przecenienia. Nie bez przyczyny Jan Paweł II mówił, że Faustyna jest „darem Boga dla naszych czasów”. Wraz z jej osobą Kościół otrzymał nie tylko orędzie, ale i konkretną praktykę duchową: „Koronkę do Bożego Miłosierdzia”, modlitwę w godzinie śmierci Jezusa. Na podstawie objawień św. Faustyny powstało Święto Miłosierdzia Bożego, obchodzone w pierwszą niedzielę po Wielkanocy. Papież Jan Paweł II – gorliwy orędownik tego kultu – powiedział, że „miłosierdzie to drugie imię miłości”. „W obliczu miłosierdzia – twierdził św. Jan Paweł II – człowiek znajduje pokój, bo wie, że nie jest sam – że jest kochany mimo wszystko”.

Miłosierdzie Boże zatem to nie abstrakcyjna idea, lecz żywa rzeczywistość, obecna w historii zba-

wienia, w życiu Kościoła i w doświadczeniu ludzi, zwłaszcza przy krótkich konfesjonach. Dla wierzących jest znakiem nadziei, że nawet po największym upadku Bóg nie przestaje kochać i nie rezygnuje z człowieka mimo jego słabości. Dla niewierzących – inspiracją do budowania świata bardziej ludzkiego. Miłosierdzie jest odpowiedzią na ludzką słabość, ale też wezwaniem do naśladowania Boga, który wychodzi do każdego człowieka ze swoją otwartością, bezwarunkową miłością i przebaczeniem.

Aktywna miłość

W Starym Testamencie hebrajskie słowo „hesed”, oznaczające miłosierdzie, opisuje nie tylko uczucie litości, współczucie Boga względem człowieka, ale przede wszystkim wierną miłość Boga do niego mimo jego grzechów, słabości, upadków, moralnej i duchowej nędzy. Ta miłość Boga do kruchego człowieka jest bezwarunkowa, stała, wierna, lojalna, nieodwołalna. W Psalmie 136 czytamy: „bo Jego miłosierdzie trwa na wieki”. Te słowa to nie ładny, ale pozbawiony treści zabieg poetycki psalmisty, lecz wyrażenie prawdy o naturze Boga, o Jego atrybucie, który jest niezmienny. Jak pisał św. Tomasz z Akwinu: „Miłosierdzie jest najwięk-

szym przymiotem Boga, bo obejmuje i przekracza wszystkie inne”. Chociaż czy miłosierdzie Boże jest tylko jedną z cech Boga? Czyż tak naprawdę nie jest Jego istotą?

W Nowym Testamencie miłosierdzie osiąga swój szczyt w osobie Jezusa Chrystusa. Krzyż i zmartwychwstanie to kulminacja tej miłości – radykalnego daru z siebie. Dlatego miłosierdzie w chrześcijaństwie nie jest tylko aktem przebaczenia – to zbawcze działanie, które sięga aż po krzyż. Bo jak pisał św. Paweł: „Bóg, będąc bogaty w miłosierdzie, przez wielką swą miłość, jaką nas umiłował, razem z Chrystusem przywrócił nas do życia” (Ef 2,4-5).

PRZYPOWIEŚCI JEZUSA, JAK TA O MIŁOSIERNYM SAMARYTANINIE (ŁK 10,25-37) CZY O SYNU MARNOTRAWNYM (ŁK 15,11-32), UKAZUJĄ BOGA JAKO OJCA, KTÓRY PRZEBACZA, SZUKA ZAGUBIONYCH I PRZEKRACZA LUDZKIE GRANICE SPRAWIEDLIWOŚCI, BY OBJAWIĆ SWOJĄ ŁASKĘ, MIŁOŚĆ, TROSKĘ O CZŁOWIEKA. JEZUS NIE TYLKO NAUCZAŁ O MIŁOSIERNYM – ON SAM BYŁ JEJ UCIELEŚNIENIEM.



Papież Franciszek

W SPOTKANIACH Z GRZESZNIKAMI, CELNIKAMI, TRĘDOWATYMI CZY CUDZOŁOŻNICĄ JEZUS PRZEŁAMYWAŁ SPOŁECZNE TABU, OFERUJĄC NIE POTĘPIENIE, ODRZUCENIE CZY POGARDĘ, LECZ UZDROWIENIE I PRZEBACZENIE. W EWANGELII WG ŚW. MATEUSZA JEZUS MÓWI: „IDŹCIE I NAUCZCIE SIĘ, CO ZNACZY: CHCEĆ RACZEJ MIŁOSIERDZIA NIŻ OFIARY” (MT 9,13), CO JEST WEZWANIEM DO PRZEORIENTOWANIA RELIGIJNOŚCI Z FORMALIZMU NA RELACJĘ OPARTĄ NA MIŁOŚCI.

Wyjątkowe miłosierdzie papieża Franciszka

W świecie naznaczonym podziałami, cierpieniem, konfliktami, nienawiścią, lękiem miłosierdzie jawi się jako duchowa odpowiedź na kryzysy współczesności. Dlatego w mojej opinii chrześcijaństwo, które będzie praktykować czynne miłosierdzie, będzie zawsze najlepszą odpowiedzią na kryzysy i potrzeby współczesnego świata i indywidualnego człowieka. Miłosierdzie to nie kliwne uczucie współczucia, sentymentalizm, który wiele nie kosztuje, ale konkretna postawa: umiejętność przebaczenia, wyciągania ręki do odrzuconych, troska o ubogich i potrzebujących, autentyczna empatia wobec cierpiących, modlitwa za swoich prześladowców i wrogów. To

duchowa przeciwwaga dla zalewającej nas kultury obojętności. To duchowa rewolucja, na którą nadal nie stać wszystkich, ponieważ wymaga ona często przewartościowania swojego życia oraz zmiany swoich postaw.

Miłość miłosierna, a więc przebaczenie, troska i pomoc ubogim, solidarność z cierpiącymi, dialog z innymi, przygarnianie każdego człowieka, jest dziś najbardziej pożądaną postawą, której oczekują ludzie we wszystkich zakątkach świata. Tak rozumiane miłosierdzie głosił zmarły św. papież Franciszek, który uczynił miłosierdzie Boże ważnym tematem swojego nauczania i duszpasterskiej misji i który często przypominał, że „Kościół powinien być szpitalem polowym”

REKLAMA

STRABAG Dla spółki STRABAG BMTI, należącej do koncernu STRABAG SE poszukujemy do Olsztyna kandydatów na stanowisko:

MECHANIK MASZYN BUDOWLANÝCH

Ofertujemy m.in. umowę o pracę, szkolenia branżowe oraz prywatną opiekę medyczną.

Aplikacje prosimy składać na stronie www.strabag.pl/kariera

Kontakt: Agnieszka Chojcka, tel. 734 732 352

33525otr-a-g

– miejscem, gdzie ludzie poranieni przez życie znajdą uzdrowienie, a nie osąd, albo że „Kościół nie jest urzędem celnym; jest domem Ojca, gdzie jest miejsce dla każdego ze swoim trudnym życiem”. Współczesny świat – pełen napięć, wojen, nierówności – potrzebuje nie tylko sprawiedliwości, ale także miłosierdzia, przypominał papież Franciszek. Jakże ważne są jego słowa w kontekście miłosierdzia: „Gdyby Bóg był tylko sprawiedliwy, nie byłibyśmy w stanie stanąć przed Nim. Ale On jest przede wszystkim miłosierny”. W bulli „Misericordiae vultus”, ogłaszającej nadzwyczajny jubileusz miłosierdzia w 2015 roku, napisał: „Miłosierdzie to słowo objawia tajemnicę Trójcy Świętej. Miłosierdzie to najwyższy i ostateczny akt, przez który Bóg wychodzi nam naprzeciw”. Podkreślał, że miłosierdzie jest „powietrzem, którym oddychamy” i że „odrobina miłosierdzia czyni świat mniej zimnym i bardziej sprawiedliwym”.

Nikt nie jest wykluczony z miłosierdzia Bożego
W homiliach wygłaszanych podczas Niedzieli Miłosierdzia Bożego zmarły papież często odnosił się do sceny, w której Jezus Zmartwychwstały ukazuje uczniom swoje rany. W 2022 roku mówił: „Dziś zmartwychwstały Pan ukazuje się uczniom i im, którzy Go opuścili, ofiaruje swoje miłosierdzie, pokazując swoje rany. Pokój wam! Jest to pozdrowienie zmartwychwstałego Pana, który wychodzi naprzeciw każdej ludzkiej słabości i grzechowi”. Papież Franciszek interpretował te słowa jako trzy działania Bożego miłosierdzia: dawanie radości, wzbudzanie przebaczenia i pocieszanie w znużeniu, do których każdy chrześcijanin jest powołany jako instrument Bożego miłosierdzia w świecie. Sam Franciszek starał się, aby jego pontyfikat miał ten zauważalny rys miłosierdzia.
Styl pontyfikatu Franciszka różnił się od jego



Portret św. Faustyny pędzla Stanisława Sztama

poprzedników, ponieważ Franciszek dość śmiało wprowadzał pewne zmiany, które choć budziły kontrowersje wewnątrz samego Kościoła, wynikały z Franciszkowego rozumienia miłosierdzia. Franciszek między innymi ustanowił kapłanów, tak zwanych „misjonarzy miłosierdzia”, upoważnionych do rozgrzeszania z grzechów zarezerwowanych dotąd dla Stolicy Apostolskiej, m.in. aborcji, aby potem, na zakończenie roku jubileuszowego miłosierdzia, ogłosić w nim, że możliwość rozgrzeszenia z grzechu aborcji pozostaje na stałe w gestii wszystkich kapłanów. W adhortacji „Amoris laetitia” zachęcał do indywidualnego rozważania sytuacji rodzinnych i stosowania „logiki miłosierdzia” w duszpasterstwie osób rozwiedzionych żyjących w nowych związkach, pisząc: „to nie jest dyscyplina, ale miłosierdzie” oraz „czasem miłość wymaga miłosierdzia ponad przepis”. Akceptował błogosławieństwo par homoseksualnych, wspierał

tych duchownych, którzy byli działaczami w tych środowiskach, a nawet promował ich. W Wielki Czwartek często łamał tradycję i odprawiał mszę Wieczery Pańskiej w więzieniach, ośrodkach dla uchodźców czy domach opieki – myjąc nogi osobom różnych wyznań i narodowości, również kobietom i muzułmanom.

W ROKU JUBILEUSZOWYM MIŁOSIĘDZIA FRANCISZEK CO MIESIĄC ODWIEDZAŁ MIEJSCA CIERPIENIA I WYKLUCZENIA. SPOTYKAŁ SIĘ Z WIĘZNIAMI, UCHODźCAMI, NIEPEŁNOSPRAWNYMI, SAMOTNYMI MATKAMI, CHORYMI NA AIDS, Z PRZEDSTAWICIELAMI RÓŻNYCH ORIENTACJI SEKSUALNYCH. REGULARNIE ZAPRASZAŁ OSOBY W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI NA POSIŁKI I SPECJALNE AUDIENCJE.

W Światowy Dzień Ubogich (ustanowiony z jego inicjatywy) Watykan organizował pomoc medyczną, ciepłe posiłki i bezpłatne konsultacje lekarskie. Jednym słowem Franciszek w czasie swojego pontyfikatu podkreślał, że czyni tak dlatego, że „nikt nie jest wykluczony z miłosierdzia Bożego”, że nikogo, kto znajduje się na tak zwanych peryferiach życia, nie można pozostawiać samemu sobie.

Błogosławieni miłosierni
Logika miłosierdzia w trakcie pontyfikatu zmarłego Franciszka z pewnością zyskała nową jakość, która spodobała się wielu środowiskom, także dalekim od Kościoła, jako nowy styl pracy duszpasterskiej w Kościele.

Warto też wspomnieć, że w adhortacji „Gaudete et exsultate” z 2018 roku, której głównym tematem jest świętość w codziennym życiu, Franciszek pisał właśnie o świętości jako o drodze miłosierdzia, przywołując błogosławieństwa: „Błogosławieni miłosierni...” i konkretne uczynki miłosierdzia jako „drogę do nieba”. Franciszek zatem idei miłosierdzia nie zamknął tylko w dokumentach, ale przede wszystkim chciał ją pokazać w działaniu, w praktyce, w codzienności.

Niech ta niedziela Miłosierdzia Bożego będzie przypomnieniem, mówiąc słowami zmarłego papieża, „że nie ma żadnego grzechu, którego nie mogłoby objąć i zniszczyć Boże miłosierdzie, gdy znajduje serce skruszone, które prosi o pojednanie się z Ojcem”.



ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

BEATYFIKACJA KATARZYNEK ZAWIESZONA, ALE NIE ODWOŁANA

Uroczystości beatyfikacyjne siostr katarzynek, zaplanowane na 31 maja w Braniewie, zostały formalnie zawieszone, ale nie są odwołane ani ich termin nie jest zagrożony. Trwają przygotowania. Kościół i lokalny samorząd oczekują decyzji nowego papieża z potwierdzeniem terminu tego ważnego wydarzenia.

Po śmierci papieża Franciszka Stolica Apostolska weszła w okres sede vacante, a tym samym — zgodnie z prawem kanonicznym — zawieszone zostały wszystkie zaplanowane beatyfikacje, w tym również beatyfikacja s. Krzysztofa Kłomfassa i 14 jej towarzyszek ze Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny Dziewicy i Męczennicy. Uroczystość była zaplanowana na 31 maja w Braniewie i wciąż pozostaje w kalendarzu, choć formalnie ma status „zawieszona”.

— Z realnego obliczenia czasu, jaki potrzebny jest na wybór nowego papieża, wynika, że termin naszej beatyfikacji nie jest zagrożony — uspokaja w rozmowie z „Postańcem Warmińskim” arcybiskup Józef Górzyński, metropolita warmiński. — Nie przerywamy przygotowań. Wszystko dzieje się tak, jakby uroczystość miała się odbyć w wyznaczonym terminie. Oczywiście trwamy w oczekiwaniu na formalne potwierdzenie, co — mam nadzieję — zdarzy się zaraz po wyborze nowego papieża.

Podobne stanowisko przekazała rzecznik prasowa Zgromadzenia Sióstr św. Katarzyny s. M. Martyna Ujazdowska CSC. Jak poinformowała, decyzję o zawieszeniu beatyfikacji podjęło kolegium kardynałów podczas pierwszej kongregacji generalnej po śmierci Ojca Świętego. Zawieszenie ma techniczny charakter i obowiązuje do momentu zatwierdzenia decyzji przez nowego papieża. Siostry z nadzieją oczekują, że taka decyzja zapadnie niebawem i że beatyfikacja odbędzie się w wyznaczonym terminie.

Głos w tej sprawie zabral także burmistrz Braniewa Tomasz Sielicki, który odniósł się do pojawiających się wśród mieszkańców niepokojów. „Uroczystości zostały zawieszone, a nie odwołane” — podkreślił w komunikacie opublikowanym



Rafał Zenon / YT

Siostry przygotowały m.in. spot promujący beatyfikację

w mediach społecznościowych. „Wciąż przygotowujemy się do uroczystości beatyfikacyjnych, pełni nadziei, że 31 maja spotkamy się, by wspólnie przeżyć ten wyjątkowy i historyczny moment dla Braniewa, Kościoła i naszej wspólnoty”.

Lokalny samorząd pozostaje w stałym kontakcie z archidiecezją warmińską, współorganizując zarówno kwestie logistyczne, jak i informacyjne. Organizatorzy podkreślają, że zachowanie spokoju i cierpliwości jest w tej chwili najważniejsze, a sytuacja wymaga roztropności.

W telefonicznej rozmowie z przedstawicielką zgromadzenia siostr katarzynek w Braniewie uzyskaliśmy potwierdzenie, że wewnętrzne przygotowania duchowe i organizacyjne nie zostały wstrzymane. Siostry są świadome wyjątkowości sytuacji, ale głęboko wierzą, że beatyfikacja ich współsióstr — męczenniczek z II wojny światowej — będzie mogła się odbyć zgodnie z planem. Zarówno przedstawiciele Kościoła, jak i lokalnych władz przypominają, że ostatnie słowo należy do nowego papieża. Jeśli wybór następcy św. Piotra nastąpi w najbliższych tygodniach, decyzja w sprawie beatyfikacji może być jedną z pierwszych, jakie zostaną przez niego zatwierdzone. Wierni, którzy planują udział w uroczystości, proszeni są o śledzenie oficjalnych komunikatów archidiecezji warmińskiej, zgromadzenia oraz Urzędu Miasta Braniewa. Na dziś — jak wielokrotnie podkreślają wszystkie zaangażowane strony — beatyfikacja nie została odwołana, a 31 maja pozostaje obowiązującą datą, jeśli chodzi o przygotowania liturgiczne, organizacyjne i duchowe.

JAN BERDYCKI

Z OLSZTYŃSKICH DESEK NA WARSZAWSKIE SPOTKANIA TEATRALNE

SUSAN SONTAG, STANISŁAWA PRZYBYSZEWSKA ORAZ STANISŁAWA WALASIEWICZÓWNA SĄ WŚRÓD BOHATEREK PRZEDSTAWIEŃ OBECNYCH W PROGRAMIE TEGOROCZNYCH WARSZAWSKICH SPOTKAŃ TEATRALNYCH, KTÓRE ODBĘDĄ SIĘ W MAJU W TEATRZE DRAMATYCZNYM. W PROGRAMIE GŁÓWNYM ZNALAZŁO SIĘ 10 SPEKTAKLI POLSKICH I DWA ZAGRANICZNE. WŚRÓD NICH TAKŻE TE Z OLSZTYNA.

To pierwsza edycja najbardziej popularnego festiwalu teatralnego w stolicy, od lat prezentującego to, co najlepsze na pozawarszawskich scenach, organizowana pod opieką nowego dyrektora Teatru Dramatycznego w Warszawie Wojciecha Farugi i jego zastępczyni Julii Holewińskiej. Faruga, były szef Teatru Polskiego w Bydgoszczy,

ceniony reżyser, stanął na czele Dramatycznego w listopadzie ubiegłego roku.

— W minionych latach, a w szczególności w zeszłym roku, teatr polski i europejski z dużą uwagą przyglądał się biografom, które stały się punktem wyjścia dla tegorocznej edycji — anonsują w tekście kuratorskim Holewińska i Faruga. I precyzują, że chodzi im o biografie kon-

kretnych historycznych i współczesnych postaci, jak i opowieści o prawdziwych miejscach, a także historie, w których fakty spotykają się ze zmyśleniem.

Olsztyński teatr na Spotkaniach Teatralnych pokaże „Susan Sontag” w reżyserii Agnieszki Jakimiak i Mateusza Atmana.

— Wychodzimy od zdjęć Susan Sontag i od pytania, czy da się opowiedzieć cudze życie wychodząc od obrazów, które pozostały po tej osobie. Zastanawiamy się, co skrywają jej zdjęcia i zastanawiamy się z grupą aktorską, w jaki sposób można podjąć wyzwanie sprostania pewnym tematom, które Susan

Sontag były bardzo bliskie — podkreśliła reżyserka, zapowiadając widowisko o amerykańskiej intelektualistce.

— Wymyśliliśmy, że napiszemy scenariusz, który będzie teatralnym albumem fotograficznym. To jest życiowe, biograficzne foto story życia i twórczości Susan Sontag — dodał Mateusz Atman.

Olsztyńska scena w programie WST będzie reprezentowana przez dwa tytuły. Drugi to „Wszystko na darmo” w inscenizacji Weroniki Szczawińskiej i Piotra Wawra jr, swobodna adaptacja głośnej powieści Waltera Kempowskiego, uznanej za

najpełniejszy obraz zagłady niemieckiego świata w Prusach Wschodnich, przedstawiony bez patosu i sentymentalizmu, nieraz z sarkastycznym poczuciem humoru. Dodatkowego znaczenia pracy obojga uznanych twórców, którzy nie po raz pierwszy pracowali w Olsztynie, dodaje fakt, że akcja „Wszystko na darmo” rozgrywa się nieopodal, gdzieś między stolicą Warmii właśnie a obecnym Elblągiem.

— Nie ma lepszego miejsca na wystawienie „Wszystko na darmo” niż Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie — dawnym mieście Allenstein, tak blisko fikcyjnego dworu Georgen-

hof — reklamowano spektakl przed premierą.

Podczas Warszawskich Spotkań Teatralnych zaprezentują się także: Teatr Fredry w Gnieźnie, Teatr Polski w Bydgoszczy, Teatr Modrzejewskiej w Legnicy, Teatr Polski w Podziemiu we Wrocławiu, Teatr Powszechny w Radomiu.

Warszawskie Spotkania Teatralne to w tym roku także dwie prace artystów ze świata. „LIBERTÉ”, jednego z najważniejszych twórców gruzińskich Daty Tavadze z Royal District Theatre w Tbilisi porusza temat rewolucji i wolności, a premierę miał tuż przed rozpoczęciem wielomiesięcznych protestów środowisk artystycznych, które wybuchły po tym jak premier nowego rządu Irakli Kobachidze ogłosił zawieszenie rozmów o przystąpieniu Gruzji do Unii Europejskiej.

Na festiwalu pojawi się także jedna z największych gwiazd europejskiego teatru — szwajcarski reżyser Milo Rau. Pokaże przygotowany w słynnym teatrze NT Gent spektakl „Medea's Children”.

Głównemu nurtowi WST towarzyszą prace studenckie, debaty i spotkania po przedstawieniach. Tegoroczny festiwal odbędzie się w dniach 17 - 31 maja.

PAP/OPRAC. AG



Fot. Zbigniew Worniak



Co jest charakterystyczną cechą ostatnich szczytów w sprawie pokoju w Europie Wschodniej? Poza tym oczywiście, że jak dotąd Rosjanie i Ukraińcy nie siadają do jednego stołu. Otóż tym wspólnym mianownikiem, nieszczęsnym niestety, jest brak przy tym stole Polski. Są Stany Zjednoczone Ameryki

SŁABOŚĆ RZĄDU, POSTKOLONIALIZM ZACHODU

— to oczywiste. Jest Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, jest Republika Francji, jest Republika Federalna Niemiec. Ale nie ma jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej i Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego, które jednocześnie graniczy i z Federacją Rosyjską, i z Ukrainą. Ta głośna, wręcz krzycząca nieobecność Rzeczypospolitej Polskiej jest wielką porażką obecnego rządu. Nie prezydenta, rzecz jasna, bo głowa państwa zgodnie z tradycyjnym podziałem obowiązków w polityce międzynarodowej odpowiadać ma i skupiać się na bilateralnych relacjach

polsko-amerykańskich, gdy w rozmowach tych poza USA uczestniczą trzy kraje Starego Kontynentu, czyli Europy. To wielki grzech zaniechania obecnego rządu w Warszawie, że przy tym ruchomym, bo wędrującym od Paryża do Londynu (ale bez Berlina!), stole nie ma Polski. To przykład naszej obecnej wielkiej słabości na arenie międzynarodowej. Koresponduje to, niestety, z naszą bezobawową, zupełnie niewykorzystaną prezydencją w Unii Europejskiej.

Ta polska nieobecność — nieobecność kraju, który w przeliczeniu na PKB dał Ukrainie najwięcej ze wszyst-

kich krajów świata! — jest niebawale niesprawiedliwa, ale też w kontekście pokojowego rozwiązania w Europie Wschodniej kontrefektywna, przeciwnie skuteczna. A co do pomocy to mowa nie tylko o gigantycznej, jak na nasze możliwości, pomocy wojskowej (przekazaliśmy Ukrainie 260 czołgów, niemal wszystkie, które mieliśmy — mówimy o sprawnych czołgach). Poza jednak stricte militarną pomocą (czołgi, inny sprzęt wojskowy, uzbrojenie, amunicja) mowa także o pomocy medycznej, humanitarnej i charytatywnej, że nie wspomnę o przyjęciu niemal trzech milionów uchodźców

z kraju naszego wschodniego sąsiada.

Tyle że jak nas potrzebowało, to nas wzywał i Zachód, i Wschód (Kijów). Jak przyszło do rokowań pokojowych czy quasi-pokojowych, no to już Polska potrzebna nie jest. To nie tylko brak wdzięczności — błagam, na to w polityce międzynarodowej nie liczymy! To kwestia efektywności i skuteczności wprowadzenia w Europie Wschodniej (to jest właściwe określenie!) pokoju gwarantującego interesy Zachodu i jego sojuszników (choćby Ukrainy). Bez Polski nie da się tego zrobić. To znaczy można podpisać dowolny papier, tylko nie da się na

dłuższą metę — a oto przecież chodzi, czyż nie? — zaprowadzić prozachodniego status quo. I to jest przykład bezmyślności szeroko rozumianego Zachodu po obu stronach Atlantyku. Co więcej, nie tylko bezrefleksyjności, ale też klasycznego myślenia postkolonialnego: stary Zachód to robi sam, a kraje takie jak Polska mają co najwyżej wdrażać. I tak do strasznego w konsekwencjach zaniechania i braku skuteczności rządu 13 grudnia w Warszawie dochodzi postkolonialna, równie nieefektywna mentalność amerykańskich, brytyjskich i francuskich elit.

RYSZARD CZARNECKI

25 KWIETNIA Food Truck Festivals

Olsztyn

Już wkrótce ponownie zagospimy na terenie przed Halą Urania. Zapewniamy, że będzie pysznie. Przeżyjemy wspólnie wspaniałą, kulinarną podróż w towarzystwie relaksującej muzyki, zabaw oraz konkursów. Na najmłodszych czekać będą dmuchańce.

Godz. 15.00, Hala Urania, Aleja Marszałka Józefa Piłsudskiego 44.

25 KWIETNIA Kino nieme z muzyką na żywo – „Nosferatu – Symfonia Strachu” F.W. Murnaua – muzyka Oskar Stabno (taper)



Olsztyn

„Nosferatu” jest pierwszym znaczącym horrorem w historii kina i razem z archetypem niezliczonych późniejszych opowieści o wampirach. Pomimo upływu ponad 80 lat od premiery nieme, ekspresjonistyczne arcydzieło F.W. Murnaua pozostaje w swoim gatunku niedoścignione.

Godz. 19.30, Scena Mirka Mastalerza, ul. Gietkowska 10.

25 KWIETNIA Przesłanie dla Ziemi – koncert na żywo Vandersona



Olsztyn

Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne zaprasza na wyjątkowy koncert zamykający kolejny sezon spotkań Muzyki pod Gwiazdami prowadzonych przez Leszka

Błaszkiewicza. To już tradycja, że na ostatnim spotkaniu przygotowujemy coś specjalnego dla miłośników muzyki elektronicznej i nie tylko! Tym razem naszym gościem będzie „Vanderson” – Maciej Wierchowski, ceniony twórca muzyki elektronicznej. Podczas koncertu „Przesłanie dla Ziemi” artysta zaprezentuje 8 autorskich kompozycji, które przeniosą nas w dźwiękową podróż pełną emocji i kosmicznych inspiracji.

Godz. 18.00, Olsztyńskie Planetarium, sala projekcyjna, al. M.J. Piłsudskiego 38.

25 KWIETNIA Wernisaż wystawy VII Ogólnopolskiego Konkursu im. A. Wołosa



Olsztyn

Konkurs na Rysunek Prasowy im. Aleksandra Wołosa promuje publikacje zamieszczone w prasie drukowanej oraz w mediach elektronicznych a Kapituła Konkursu nagradza najlepszy rysunek minionego roku.

Godz. 17.00, Galeria Stary Ratusz WBP, ul. Stare Miasto 33.

25 KWIETNIA Spotkanie autorskie z Albeną Grabowską

Olsztyn

Albena Grabowska to neurolog i epileptolog z naukowym dorobkiem, pisarka. Popularność wśród czytelników zawdzięcza przede wszystkim bestsellerowej sadze „Stulecie Winnych” (Wydawnictwo Zwierciadło). Potencjał tej epickiej opowieści dostrzegli filmowcy i dzięki temu powstał serial gwiazdorskiej obsady. Każdy z sezonów serialu (emitowanych wiosną 2019, 2020 i 2021 roku) gromadził przed ekranami ponad 3-milionową widownię.

Godz. 17.00, Planeta 11, al. Piłsudskiego 44.

25 KWIETNIA ŁAGODNA HARMONIA NATURY

Olsztyn

Wystawa „Łagodna harmonia natury” prezentuje twórczość Bartka Świąteckiego i Arka Stankiewicza, którzy wodmienny sposób interpretują temat pejzażu. Pierwszy z nich, zajmujący się malarstwem abstrakcyjnym, przedstawia krajobrazy poprzez ekspresję koloru, formy i faktury, pozostawiając widzowi przestrzeń do własnych skojarzeń i emocji. Drugi, fotograf, uchwycił rzeczywiste sceny, wydobywając z nich subtelne światło, strukturę i atmosferę. Kontrast tych dwóch podejść – swobodnej abstrakcji i precyzyjnej fotografii – tworzy dialog między rzeczywistością a jej artystyczną interpretacją, zapraszając odbiorców do refleksji nad pięknem natury i sposobami jej przedstawiania.

Godz. 18.00, Galeria Amfilada, ul. Dąbrowszczaków 3.



OLSZTYŃSKIE KINA

Repertuar AWANGARDA Piątek, 25 kwietnia

Legenda Ochi - prod. USA: godz. 17.45 ; Skrzyżowanie - prod. Polska: godz. 17.45; Ostatnia podróż - prod. Szwecja: godz. 18.00 ; The Last Showgirl - prod. USA: godz. 19.30 ; Księgowy 2 - prod. USA: godz. 19.30 ; Grzesznicy - prod. USA: godz. 19.45

Sobota, 26 kwietnia

Przepiękne ! - prod. Polska: godz. 16.00 ; Legenda Ochi - prod. USA: godz. 16.00 ; Skrzyżowanie - prod. Polska: godz. 16.00 ; Opera ! - prod. Włochy: godz. 17.45 ; The Last Showgirl - prod. USA: godz. 18.00 ; Ostatnia podróż - prod. Szwecja: godz. 18.00 ; Księgowy 2 - prod. USA: godz. 19.45 ; Motel Destino - prod. Brazylia, Francja: godz. 19.45; Grzesznicy - prod. USA: godz. 19.45

Niedziela, 27 kwietnia

Przepiękne !0 - prod. Polska: godz. 16.00 ; Legenda Ochi - prod. USA: godz. 16.00 ; 21:37 - prod. Polska: godz. 16.00; Opera ! - prod. Włochy: godz. 17.45 ; The Last Showgirl - prod. USA: godz. 18.00; Ostatnia podróż - prod. Szwecja: godz. 18.00 ; Księgowy 2 - prod. USA: godz.

19.45; Motel Destino - prod. Brazylia, Francja: godz. 19.45 ; Grzesznicy: prod. USA: godz. 19.45

Repertuar HELIOS Piątek, 25 kwietnia

HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 12:10, 13:50, 16:10, 17:30 ; KSIĘGOWY 2 / napisy: 14:15, 17:45, 21:00 ; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 11:30, 13:00, 15:20, 17:00 ; UNTIL DAWN / napisy: 14:30, 17:15, 19:45; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 12:20, 14:00 ; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 12:30, 13:40, 15:00, 16:00, 18:30 ; GRZESZNICY / napisy: 14:45, 19:15, 20:45; AMATOR / napisy: 11:30, 18:45; GWIEZDNE WOJNY: CZĘŚĆ III - ZEMSTA SITHÓW / napisy: 15:40, 20:00 ; 100 DNI DO MATURY / familijny: 12:10, 18:15; FACHOWIEC / napisy: 20:15; PRZYJMIJ/ODRZUĆ / napisy: 21:00

Sobota, 26 kwietnia

HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:50, 13:45, 15:50, 17:30; KSIĘGOWY 2 / napisy: 11:40, 14:15, 17:45, 20:45; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing:

10:40, 11:30, 13:00, 15:20, 17:00; UNTIL DAWN / napisy: 14:30, 17:15, 19:45; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:30, 13:10, 14:40; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:00, 11:00, 12:30, 13:30, 16:00, 18:30 ; MINECRAFT: FILM / familijny / napisy: 15:00 ; GRZESZNICY / napisy: 14:50, 19:15; AMATOR / napisy: 18:15; GWIEZDNE WOJNY: CZĘŚĆ III - ZEMSTA SITHÓW / napisy: 11:15, 20:00 ; 100 DNI DO MATURY / familijny: 12:10, 18:00; FACHOWIEC / napisy: 20:30; PRZYJMIJ/ODRZUĆ / napisy: 21:00

Niedziela, 27 kwietnia

HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:50, 14:00, 16:10, 17:30 ; KSIĘGOWY 2 / napisy: 11:40, 14:15, 17:45, 20:45; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 11:30, 13:00, 15:20, 17:00 ; UNTIL DAWN / napisy: 14:30, 17:15, 19:45; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:20, 13:10, 14:40 ; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 9:55, 11:00, 12:30, 13:30, 15:00, 16:00, 18:30 ; GRZESZNICY / napisy: 14:50, 19:15, 21:00;

AMATOR / napisy: 18:15, 21:10 ; GWIEZDNE WOJNY: CZĘŚĆ III - ZEMSTA SITHÓW / napisy: 11:15, 20:00 ; 100 DNI DO MATURY / familijny: 12:10, 18:00; FACHOWIEC / napisy: 20:30 ; PRZYJMIJ/ODRZUĆ / napisy: 21:20

Repertuar MULTIKINO Piątek, 25 kwietnia

UNTIL DAWN / napisy: 13:00, 15:20, 17:40, 20:00, 21:25; KSIĘGOWY 2 / napisy: 15:10, 18:05, 20:50; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:15, 11:45, 12:40, 14:10, 15:05, 16:35, 17:30, 19:40, 19:55; GWIEZDNE WOJNY: CZĘŚĆ III - ZEMSTA SITHÓW / napisy: 10:20, 13:25, 14:55, 16:30, 19:35, 21:10; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:50, 14:00, 16:10, 17:35; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 10:20, 12:10, 14:30, 16:50; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:30, 12:40, 14:20, 16:00 ; GRZESZNICY / napisy: 19:10, 20:40 ; INU-OH / napisy: 18:30 ; THE CHOSEN: OSTATNIA WIECZERZA / lektor: 12:30; ANDRE RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA / napisy: 18:00; AMATOR / napisy: 21:00 ; FACHOWIEC / napisy:

12:10; 100 DNI DO MATURY / familijny: 10:30; ŚNIEŻKA / familijny / dubbing: 10:00 ; ELFY ROZRABIAJĄ / familijny / dubbing: 10:05

Sobota, 26 kwietnia

UNTIL DAWN / napisy: 13:00, 15:20, 17:40, 20:00; KSIĘGOWY 2 / napisy: 15:10, 18:00, 20:50; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:15, 11:45, 12:40, 14:10, 15:05, 16:35, 17:30, 19:00, 19:55; GWIEZDNE WOJNY: CZĘŚĆ III - ZEMSTA SITHÓW / napisy: 10:20, 13:25, 14:55, 16:30, 19:35, 21:25; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:40, 12:50, 15:00, 17:10; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 10:20, 12:10, 14:30, 16:50; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:30, 12:40, 14:20, 16:00 ; GRZESZNICY / napisy: 19:10; THE LAST SHOWGIRL / napisy: 17:40, 19:45; INU-OH / napisy: 12:30; THE CHOSEN: OSTATNIA WIECZERZA / lektor: 12:30; ANDRE RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA / napisy: 15:00 ; AMATOR / napisy: 19:20; 100 DNI DO MATURY / familijny: 10:30; ŚNIEŻKA / familijny / dubbing: 10:00 ; ELFY ROZRABIAJĄ / familijny / dubbing: 10:10; KICIA

KOCIA MÓWI: DZIEŃ DOBRY! / familijny / dubbing: 10:00 ; JESTEŚ BOGIEM: 20:25

Niedziela, 27 kwietnia

UNTIL DAWN / napisy: 13:00, 15:20, 17:40, 20:00; KSIĘGOWY 2 / napisy: 15:10, 18:00, 20:50; MINECRAFT: FILM / familijny / dubbing: 10:15, 11:45, 12:40, 14:10, 15:05, 16:35, 17:30, 19:00, 19:55; GWIEZDNE WOJNY: CZĘŚĆ III - ZEMSTA SITHÓW / napisy: 10:20, 13:25, 16:30, 19:35; HITPIG. ŚWINIAK ZAWODOWIEC / familijny / dubbing: 10:40, 12:50, 15:00, 17:10; LEGENDA OCHI / familijny / dubbing: 10:20, 12:10, 14:30, 16:50; NIESAMOWITE PRZYGODY SKARPETEK / familijny / dubbing: 10:30, 12:40, 14:20, 16:00 ; GRZESZNICY / napisy: 19:10; THE LAST SHOWGIRL / napisy: 17:40, 19:45; INU-OH / napisy: 12:30; THE CHOSEN: OSTATNIA WIECZERZA / lektor: 12:30; ANDRE RIEU. NIECH TEN SEN CIĄGLE TRWA / napisy: 15:00 ; AMATOR / napisy: 19:20; 100 DNI DO MATURY / familijny: 10:30; ŚNIEŻKA / familijny / dubbing: 10:00 ; ELFY ROZRABIAJĄ / familijny / dubbing: 10:10; KICIA KOCIA MÓWI: DZIEŃ DOBRY! / familijny / dubbing: 10:00

GWIAZDY ZAGRAJĄ W WARSZAWIE

SZACHY\\ Od soboty w Warszawie światowa czołówka arcymistrzów powalczy o wygraną w prestiżowym turnieju Superbet Rapid & Blitz 2025. Rywalizacja potrwa do środy. Polskich fanów tradycyjnie elektryzować będą występy Jana-Krzysztofa Dudy.

Turniej otworzy dzisiaj uroczysta ceremonia otwarcia, a po niej odbędzie się symultana, w której gwiazdy zagrają z zaproszonymi gośćmi. Oprócz emocji sportowych, każdego turniejowego dnia na fanów czekać będzie mnóstwo dodatkowych atrakcji. Szykuje się prawdziwe święto szachów.

Rozgrywany w ramach cyklu Grand Chess Tour turniej Superbet Rapid & Blitz jest organizowany w Polsce już po raz czwarty. Tak jak w poprzednich latach rywalizacja odbywać się będzie w Centrum Konferencyjnym POLIN w Warszawie. Każdego dnia (od 26 kwietnia do 29 kwietnia) turniej będzie zaczynać się od godz. 14, a ostatniego dnia (30 kwietnia) od godziny 12.

– Myślę, że nie ma lepszego sposobu na promocję szachów w Polsce niż organizowanie silnie obsadzonych turniejów

i zapraszanie do udziału w nich najlepszych zawodników na świecie – podkreśla Jan-Krzysztof Duda, polska nadzieja na sukces w warszawskim turnieju.

– Wysoki poziom przyciąga kibiców, każdy chce zobaczyć swoich idoli. Do Warszawy przyjadą topowi zawodnicy, na przykład młody Alireza Firouzja czy Rameshbabu Praggnanandhaa, cudowne dziecko hinduskich szachów. A od nich wyliczanka się zaczyna, bo każdy z graczy, którzy wystąpią w Warszawie jest świetny. Myślę, że będzie to nie lada gratka dla kibiców. Cieszę się, że kolejny tak silnie obsadzony turniej odbywa się w Polsce.

W warszawskim turnieju – jak przed rokiem – wprowadzono bilety-cegiełki, z których dochód zostanie przeznaczony na cele charytatywne. Rozchodzą się one błyskawicznie, zostały już tylko ostatnie sztuki. Kibice mogą jednak nadal



Jan-Krzysztof Duda - polska nadzieja na triumf w warszawskim turnieju

wejść bezpłatnie na niebiletowaną część widowiska, ale przy dużym zainteresowaniu organizatorzy nie mogą zagwarantować miejsca (decyduje kolejność przybycia).

– Fundacja Superbet z ogromną przyjemnością wspiera dziesiątą edycję GCT, która na pewno dostarczy nam mnóstwo emocji. To też potwierdzenie naszego wcześniejszego zaangażowania w promocję szachów na całym świecie. Chcemy pokazać, że szachy to coś więcej niż gra – to sprawdzian strategii, dyscypliny i odporności. A to z kolei wartości, w które mocno wierzymy.

W ubiegłym roku cały turniej obejrzało ponad 20 milionów osób i mamy nadzieję, że w 2025 roku uda nam się ten wynik przebić. Wspierając zawody takiego kalibru jak GCT, staramy się nie tylko sprawić, że szachy będą bardziej popularne, ale chcemy też pokazać siłę tego sportu, który potrafi inspirować i jednoczyć ludzi niezależnie od miejsca urodzenia czy wieku – powiedziała Augusta Dragic, prezes Fundacji Superbet.

Do stolicy przyjadą tak rozpoznawalni gracze, jak reprezentujący Francję Irańczyk Alireza Firouzja, Levon Aronian z USA,

Praggnanandhaa Rameshbabu – indyjski arcymistrz, jeden z najzdolniejszych zawodników młodego pokolenia na świecie, czy Maxime Vachier-Lagrave – francuski arcymistrz, były mistrz świata w szachach błyskawicznych (2021). To on przed czterema laty pokonał w finałowej dogrywce Jana-Krzysztofa Dudę. Teraz w Warszawie nasz reprezentant będzie więc miał kolejną okazję do rewanżu za tamten pasjonujący pojedynek.

– Obsada jest niezwykle mocna, ale polskie ściany mocno Jankowi pomagają – podkreśla Łukasz Turlej, sekretarz generalny Międzynarodowej Federacji Szachowej (FIDE).

– Trudno znaleźć turniej w ostatnich 4-5 latach w Polsce, w którym Janek miał problemy. Polscy kibice zasiadają na audytorium w Muzeum POLIN w Warszawie i będą czekać do ostatnich sekund każdej partii, żeby swojego idola nagrodzić burzą braw. Mam nadzieję, że okazji do owacji będą mieli jak najwięcej, a zwłaszcza w trakcie ceremonii zakoń-

czenia imprezy – dodaje Łukasz Turlej.

Podobnie jak w poprzednich latach, wybitni szachiści w Warszawie rywalizować będą w szachach szybkich i błyskawicznych. Polski turniej otworzy tegoroczny cykl Grand Chess Tour, którego kolejne odsłony odbędą się w Bukareszcie, Zagrzebiu oraz Saint Louis, a wielki finał zaplanowano w Sao Paulo. W puli nagród znajduje się 1,6 miliona dolarów, a w Warszawie do wygrania będzie 175 tysięcy dolarów.

– Nie jestem przesadnie optymistyczną osobą, więc optymizm w moim przypadku nie działa – dodaje nasz arcymistrz. – Najczęściej w niego nie wierzę, jest to dla mnie dość sztuczne nastawienie. Nawet grając w szachy patrzę przez pryzmat jakiegoś pesymizmu czy negatywnych myśli. Ale biorąc pod uwagę, że jest to Muzeum POLIN, ten sam turniej, z podobnymi przeciwnikami, jestem relatywnie optymistyczny. Na tyle, na ile umiem być nastawiony, wierzę, że nie będzie źle – zakończył Jan-Krzysztof Duda.

REKLAMA

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl



Z tym kuponem kupisz bez marży*
Oferta ważna do 10 maja 2025 r.

Hurtownia wprowadziła na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawnia tylko kupon z papierowego wydania gazety.

SPRINTEM

TENIS\\ Trzeci w światowym rankingu Carlos Alcaraz wycofał się z turnieju ATP 1000 w Madrycie z powodu kontuzji mięśnia przywodziciela. Jego miejsce jako „szczęśliwy przegrany” z kwalifikacji zajmie Kamil Majchrzak, który w 2. rundzie zagra z Kanadyjczykiem Gabrielem Diallo. Majchrzak, 90. w światowym rankingu, w decydującym meczu kwalifikacji przegrał z Duńczykiem Elmerem Mollerem 7:5, 4:6, 4:6. Był czwartym najwyżej notowanym zawodnikiem w eliminacjach, który nie wywalczył awansu do głównej drabinki. Trzech pozostałych „szczęśliwych przegranych” znalazło się w turnieju z powodu wcześ-

niejszych wycofań innych tenisistów, więc przed oficjalną informacją dotyczącą zdrowia Alcaraza Polak był pierwszy w kolejności do awansu. Hiszpan o swojej decyzji poinformował oficjalnie w czwartek podczas konferencji prasowej. Trzeci zawodnik światowego rankingu już w niedzielny finał turnieju ATP 500 w Barcelonie, który przegrał z Duńczykiem Holgerem Rune, zmagając się z problemami zdrowotnymi i jego występ w Madrycie stał pod znakiem zapytania. – Jak wszyscy podejrzewaliśmy, ponieważ nie mogłem trenować przez ostatnie kilka dni, fizjoterapeuta podczas finału w Barcelonie zauwa-

żył coś w ścięgnie udowym mojej lewej nogi. Czekaliśmy na badania, czy będę mógł grać bez ryzyka. Zrobiłem wszystko, co możliwe. Sytuacja się nie poprawiła, muszę słuchać swojego ciała. Przez cały rok czekam na grę w Madrycie, które jest dla mnie ekscytującym miejscem, ale sprawy nie potoczyły się tak, jak chciałem i zdecydowaliśmy, aby nie podejmować tego ryzyka. To była trudna decyzja, ale myślę, że słuszna. Postaram się odpocząć, abym mógł wkrótce wrócić na kort – powiedział Alcaraz podczas konferencji prasowej. Majchrzak wskoczył do głównej drabinki w miejsce rozstawionego z numerem drugim Hiszpa-

na, więc w pierwszej rundzie ma „wolny los”. Rywalizację w stolicy Hiszpanii rozpocznie prawdopodobnie w sobotę meczem z innym „szczęśliwym przegranym”, Kanadyjczykiem Gabrielem Diallo. W czwartkowym pojedynku 1. rundy 23-letni Diallo, zajmujący obecnie 78. miejsce w światowym rankingu, gładko pokonał Belgę Zizou Bergsa 6:1, 6:2. Majchrzak i Diallo zagrają ze sobą po raz pierwszy. W Madrycie do rywalizacji przystąpi również Hubert Hurkacz (nr 27). Wrocławianin, który w pierwszej rundzie miał „wolny los”, w drugiej rundzie zmierzy się w piątek z Francuzem Benjaminem Bonzimą.

PO SARDYNII BĘDZIE BALATON I PLUSZNE

ŻEGLARSTWO 13-letni Aleksander Grygołowicz (Junga Olsztyn) zaczął sezon od pierwszych zawodów Pucharu Europy na Sardynii, gdzie w klasie O'pen Skiff zajął piąte miejsce. Natomiast trzecie regaty z tego cyklu odbędą się na Warmii i Mazurach!

Rok temu rywalizację w Pucharze Europy Aleksander Grygołowicz także rozpoczął we Włoszech i także od piątego miejsca. A potem, warto przypomnieć, było czwarte miejsce w mistrzostwach świata, wicemistrzostwo Polski, triumf w Pucharze Polski oraz druga lokata w klasyfikacji generalnej Pucharu Europy! Sporo jak na 12-latkę, który jest dopiero na początku swej sportowej drogi.

TEGOROCZNĄ WALKĘ O PUCHAR EUROPY ALEKS ROZPOCZĄŁ NA SARDYNII, NATOMIAST KOLEJNE ZAWODY Z TEGO CYKLU ODBĘDĄ SIĘ NA WĘGRZECH (BALATON), NA WARMII I MAZURACH (JEZIORO PLUSZNE) I W HISPANII (BARCELONA). TAKŻE W HISPANII - ZARAZ PO OSTATNICH ZAWODACH PUCHARU EUROPY - ODBĘDĄ SIĘ JESZCZE DODATKOWO MISTRZOSTWA EUROPY.

- Aleks popłynął równo, bez fajerwerków, ale i bez jakichś większych wpadek - ocenia Grzegorz Grygołowicz, dumny tata 13-letniego żeglarza. - Był to efekt tego, że na Sardynii pojawiliśmy się dopiero dwa dni przed zawodami, natomiast rywale trenowali tam już od tygodnia, więc byli zdecydowanie bardziej opływani. Ale w ubiegłym roku też tak zaczął, a potem z każdym kolejnym startem się rozkręcał.

W regatach na Sardynii - poza Aleksem - wzięło udział jeszcze czworo innych żeglarzy olsztyńskiej Jungi. Najlepiej z nich spisała się Stanisława Wygońska, która była szóstą wśród dziewcząt. Pozostali zajęli miejsca mniej więcej w połowie stawki.

Jednak najciekawiej zapowiada się wyjazd na mistrzostwa świata, które w sierpniu tym razem odbędą się w dalekiej Japonii. Na pewno zapowiada się ekscytujący wyjazd, niestety, również kosztowny, co oznacza, że frekwencja będzie mniej więcej o połowę mniejsza od ubiegłorocznych MŚ we Włoszech.

- ORGANIZATORZY ZAPEWNIĄ ŁÓDKI TYLKO PIĘCIU ZAWODNIKOM Z JEDNEGO KRAJU - WYJAŚNIA GRZEGORZ GRYGOŁOWICZ. - W EFEKCIE POJAWI SIĘ TAM JEDYNIENIE OKOŁO 150 ŻEGLARZY, PODCZAS GDY WE WŁOSZECH RYWALIZOWAŁO PONAD 350!

Oczywiście pozostałe koszty - jak zwykle - pokrywają rodzice, chyba że pomoże nam jakiś sponsor lub sponsorzy, których w Olsztynie, niestety, trudno znaleźć. Ale jesteśmy już po pewnych rozmowach, no i niektórzy potencjalni sponsorzy wyrazili wstępne zainteresowanie - dodaje na koniec pan Grzegorz.

Do Japonii Aleks poleci także w towarzystwie Adama Liszkiewicza, swego klubowego trenera, który obecnie żyje jednak organizacją trzeciej rundy Pucharu Europy, której we wrześniu bazą będą Pluski. - Spodziewamy się minimum 120 uczestników, więc zapo-



Fot. Elena Giotai

Aleksander Grygołowicz zaczął sezon od pierwszych zawodów Pucharu Europy na Sardynii

wiada się naprawdę duża impreza. W organizacji pomoże nam wójt gminy Stawiguda, dzięki czemu będziemy mieli do dyspozycji całą plażę w Pluskach, na której postawimy duży namiot. Poza tym zapewniamy oczywiście bazę hotelową, za którą płacą uczestnicy. My musimy zadbać o międzynarodowy skład sędziowski, o motorówki dla arbitrow, o puchary dla najlepszych, no i musimy zorganizować jedną kolację dla wszyst-

kich. W sumie budżet regat wyniesie około 60 tysięcy złotych. Część pokryjemy z wpisowego, które musi wpłacić każdy żeglarz, część zapewni wójt Stawigudy, a resztę będę „rzeźbił”, chodząc po mniejszych sponsorach - przyznaje ze śmiechem Adam Liszkiewicz. - Najważniejsze, że jakieś 75 procent niezbędnego budżetu już mam.

A jakie cele na ten sezon trener Liszkiewicz stawia przed swoimi wy-

chowankami? - Na pewno znowu celujemy w medale mistrzostw Polski, bo rok temu Aleks był drugi, a Hania Ilowiecka wygrała wśród dziewcząt. Poza tym powalczymy o czołową trójkę Pucharu Europy. Nie ukrywam, że liczę też na udany występ Aleksa na mistrzostwach świata. Rok temu był bardzo blisko podium, więc mam nadzieję, że teraz będzie jeszcze lepiej.

ARTUR DRYHYNICZ

a.dryhynicz@gazetaolsztynska.pl

SPRINTEM

Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego Radosław Piesiewicz po raz kolejny podkreślił, że nie zamierza ustąpić z tej funkcji. - Nie zrezygnuję z prezesowania w PKOl, ponieważ zostałem wybrany w demokratycznych wyborach. Nie mam sobie nic do zarzucenia - zaznaczył. Piesiewicz na konferencji prasowej odniósł się do czwartkowych działań agentów CBA, którzy dokonali przeszukań w 16 lokalizacjach, m.in. PKOl i PZKosz, ale też domach jego i jego rodziców, w związku ze śledztwem ws. nieprawidłowości w PKOl, jakich miał się dopuścić obecny szef polskiego olimpizmu oraz były prezes federacji koszykarskiej.

Warto wyjaśnić, że te „demokratyczne wybory”, o których wspominał Piesiewicz, polegały na tym, że Andrzej Kraśnicki, prezes PKOl w latach 2010-23, został zaproszony do Pałacu Prezydenckiego, w którym poinformowano go, że jeśli ponownie wystartuje w wyborach na prezesa, wtedy spółki skarbu państwa wycofają się ze sponsorowania PKOl. W tej sytuacji Kraśnicki, który funkcję prezesa pełnił społecznie, biorąc pod uwagę dobro polskiego sportu oraz nadchodzącą olimpiadę w Paryżu, zrezygnował z kandydowania. Dzięki temu do PKOl na białym koniu mógł wjechać Radosław Piesiewicz. I to tyle w kwestii

demokratycznych wyborów gościa, który od razu przyznał sobie gigantyczną pensję, bo przecież za darmo to tylko frajerzy pracują. Warto jeszcze dodać, że już dawno zostałby odwołany ze stanowiska, bo w zarządzie PKOl Piesiewicz stracił większość, tylko że zwołać zebranie zarządu może jedynie... Piesiewicz. A on już dwa razy zebranie odwołał, by wciąż z uporem trwać na stanowisku. Każdy kolejny miesiąc to przecież dodatkowe kilkadziesiąt tysięcy złotych na koncie, przed laty podobnie kombinował niejaki Dyzma. Poza tym liczy, że już niedługo w Pałacu Prezydenckim zasiądzie specjalista od

dwóch „puci”, który będzie go niczym Rejtan bronił. Przypomnijmy, że na początku marca Prokuratura Regionalna w Gdańsku poinformowała o wszczęciu śledztwa w sprawie podejrzenia popełnienia przestępstw przez prezesa PKOl. Według niej zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez Piesiewicza malwersacji finansowo-gospodarczych w latach 2022-24. Miały one polegać m.in. na „wystawieniu w ramach prowadzonej własnej jednoosobowej działalności gospodarczej, w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nierzetelnych faktur VAT na łączną kwotę ok. 9,3 mln zł”.

PIŁKA RĘCZNA 24.

kolejka I ligi, sobota: Aqua-Instal Jeziorak Iława - USAR Kwidzyn (17), Warmia Energa Olsztyn - Abramczyk AZS UKW Bydgoszcz (18), Jedyńka KODO Morąg - Szczypiorniak Olsztyn (20), Sparta Oborniki - Bodega Grudziądz (16), SMS ZPRP II Płock - KPR Gryfino (15), Port Service Wybrzeże I Gdańsk - Sambor Latocha Agropom Tczew (17.30), po oddaniu gazety do druku zakończył się mecz SMS ZPRP Kwidzyn - Tytani Wejherowo.

PO 23 KOLEJKACH

1. Jeziorak	62 822:677
2. Warmia	60 804:653
3. Grudziądz	54 757:658
4. SMS ZPRP K.**	47 836:748

5. Jedyńka	43 770:669
6. SMS ZPRP II P.	43 774:699
7. Tytani	38 716:698
8. Sparta	38 759:745
9. Wybrzeże I**	35 793:824
10. Gryfino	22 734:794
11. Sambor*	13 610:762
12. AZS UKW	12 620:722
13. Szczypiorniak	12 577:712
14. USAR**	10 603:814

* mecz mniej ** mecz więcej

>>> **17. kolejka II ligi, sobota:** Czarni Olecko - Handball Elbląg (17), Alfa 99 Strzelno - Politechnika Koszalińska (16), SMS ZPRP I Kwidzyn - Wybrzeże III Gdańsk (13); **niedziela:** Wybrzeże II Gdańsk - Handball Czersk (12.30); **wtorek:** SMS ZPRP II Kwidzyn - BSMS Bartoszyce (17).

DRYH

STOMIL PUCHAR MA JUŻ Z GŁOWY

PIŁKA NOŻNA\\\ Stomil może się już skupić jedynie na walce o pozostanie w rozgrywkach III ligi, bowiem w środę olsztyński klub odpadł z Wojewódzkiego Pucharu Polski. W niedzielę o godz. 15 w Olsztynie derby województwa Stomil - Polonia.

Piotr Gurzęda w tej rundzie praktycznie w żadnym meczu nie może skorzystać z pełnej kadry. W spotkaniu pucharowym nie mógł wystawić m.in. kontuzjowanych Karola Żwira oraz Jakuba Orpika. Nie jest to jednak żadne usprawiedliwienie, bo Stomil powinien i tak wygrać, bowiem na 80-lecie klubu olsztynianie chcieli zdobyć Wojewódzki Puchar Polski. Skończyło się jednak tylko na zapowiedziach...

KIBICE, KTÓRZY WYBRALI W ŚRODĘ PO POŁUDNIU NA STADION W ELBLĄGU PRZY ULICY AGRYKOLA 8, NIE ZOBACZYLI PORYWAJĄCEGO WIDOWISKA.

Przez 120 minut piłkarze obydwu drużyn stworzyli łącznie może dwie lub trzy sytuacje, po których mogła paść bramka. Ale nie padła, dlatego o awansie musiały rozstrzygnąć rzuty karne, w których lepiej spisali się gospodarze, bo Stomil zmarnował aż trzy jedenastki - Adam Paliwoda trafił w słupek, strzał Kacpra Skoniecznego obronił Mateusz Uzarek, a w poprzeczkę trafił Mateusz Jońca.

- Fatalnie rozegraliśmy to spotkanie - ocenił Piotr Gurzęda. - Mecz nie obfitował w wakcje, które mogły porwać kibiców z obydwu



Fot. Emil Marecki

Na zdjęciu upadł piłkarz Concordii, ale w rzeczywistości bliżej upadku jest Stomil

stron. To była typowa młódka, w której lepiej odnaleźli się piłkarze Concordii. Nie chcę w nikogo bić, ale niektórzy zawodnicy mieli osiem kontaktów i osiem strat. Jak takich jest na boisku, powiedzmy, pięciu piłkarzy, to nie możemy mówić o założeniach czy taktyce. Po prostu trzeba było wyjść na boisko i pokazać, kto ma jaja. W tym meczu było widać na kogo można liczyć. Wiedzieliśmy, że nie będzie to łatwy mecz dla nas, bo mamy swoje problemy. Nie zlekceważyliśmy przeciwnika, a wręcz przeciwnie - ostrzegałem piłkarzy, że to się samo nie wygra. Cóż, wstyd jest odpaść z ćwierćfinału Wojewódzkiego Pucharu Polski, zresztą cała nasza sytuacja to wstyd.

Stomil Olsztyn to przecież marka, którą wszyscy znają i szanują. Nie powinno to tak wyglądać, tym bardziej że dzień wcześniej trenowaliśmy karne. To, że ćwiczymy, to jedno, ale w meczu dochodzi presja, więc nie każdy chciał podejść i strzelać.

Olsztynianie mogą się teraz skupić na walce o utrzymanie w rozgrywkach III ligi. W niedzielę o godzinie 15 ich najbliższym rywalem będzie Polonia Lidzbark Warmiński. Obydwa zespoły mają kłopot ze zdobywaniem punktów, dlatego w następnym sezonie mogą wyładować w IV lidze.

Zapytaliśmy trenera Gurzędy, czy zgodzi się ze stwierdzeniem, że kto przegra niedzielne spot-

kanie, ten będzie drugim spadkowiczem z III ligi (Sokół ma jedynie teoretyczne szanse na utrzymanie)? - Ja bym do tego tak nie podchodził, bo tych spotkań jeszcze sporo zostanie do końca ligi - stwierdził trener Stomilu. - Na pewno będzie to mecz, który da przewagę nad drugim zespołem w strefie spadkowej. Jest kilka ekip, które walczą o utrzymanie. Różnice punktowe nie są spore, więc w kolejnych meczach będzie można wywalczyć jakieś punkty. Na pewno zespół, który przegra, zbliży do spadku.

Concordia w półfinale Wojewódzkiego Pucharu Polski zagra z Mragowia Mragowo, która wyeliminowała DKS. W Dobrym Mieście także po 120 mi-

nutach był bezbramkowy remis i doszło do serii rzutów karnych, które lepiej wykonał zespół z Mragowa.

- W historii Mragowii awans do półfinału Wojewódzkiego Pucharu Polski to rzadkość, dlatego bardzo się cieszymy - powiedział Mariusz Niedziółka, trener Mragowii. - Zrealizowaliśmy swój cel, to najważniejsze. Gra zarówno z jednej, jak i drugiej strony, nie powalała. Było dużo bojaźni i kunktatorstwa. Żałujemy, że meczu nie zamknęliśmy wcześniej, bo mogliśmy to zrobić. Mieliliśmy przecież słupek, poprzeczkę oraz kilka innych dobrych okazji. Za trzy dni gramy z tym samym przeciwnikiem w lidze, więc teraz musimy się dobrze zregenerować.

W drugim półfinale zagra GKS Wiekielec ze Zniczem Biała Piska. III-ligowiec rozgromił na wyjeździe 5:1 Sokoła Ostróda i tym samym pokazał, że w tym sezonie podopieczni Damiana Jarzembowskiego celują w utrzymanie się oraz w zdobycie Wojewódzkiego Pucharu Polski.

• **27. kolejka III ligi, piątek:** Lechia Tomaszów Mazowiecki - GKS Bełchatów (19:23), Unia Skierniewice - Warta Sieradz (19:45); **sobota:** ŁKS Łomża - Broń Radom (16), Jagiellonia II Białystok - GKS Wiekielec (13), Victoria Sulejówek - Mławianka Mława (18), Świt Nowy Dwór Mazowiecki - Sokół Aleksandrów Łódzki (16), Pelikan Łowicz - Legia II War-

szawa (17); **niedziela:** Wisła II Płock - Wigry Suwałki (17:30), Stomil Olsztyn - Polonia Lidzbark Warmiński (15).

EM, DRYH

WYNIKI PUCHARU POLSKI

• **Concordia Elbląg - Stomil Olsztyn 0:0, k. 3:2**
• **DKS Dobrze Miasto - Mragowia Mragowo 0:0, k. 8:7**
• **Mazur Etk - Znicz Biała Piska 1:4 (0:1)**
0:1 - Mroczkowski (35), **0:2** - Drażba (60), **0:3, 0:4** - Fiedorowicz (82, 84), **1:4** - K. Radzikowski (87)
• **Sokół Ostróda - GKS Wiekielec 1:5 (1:5)**
0:1 - Kamiński (4), **0:2** - Makarski (16), **0:3, 0:4** - Augusto (23, 28), **0:5** - Kondracki (34), **1:5** - Kiettyka (41)

PO 26 KOLEJKACH

1. Unia	57	66:25
2. Legia II*	53	61:31
3. Łomża	45	46:31
4. Broń	40	32:32
5. Warta*	39	30:32
6. Wigry**	36	33:23
7. Bełchatów	36	40:39
8. Mławianka*	35	52:48
9. Lechia	35	43:48
10. Świt	35	36:49
11. Wiekielec*	34	31:31
12. Wisła II	32	43:45
13. Jagiellonia II	31	40:41
14. Pelikan	29	30:46
15. Victoria	28	37:47
16. Stomil*	27	32:43
17. Polonia*	26	35:47
18. Sokół	12	18:47

* mecz mniej ** 2 mecze mniej

O PIŁCE

23. kolejka IV ligi, sobota: Concordia Elbląg - Sokół Ostróda (16), Granica Kętrzyn - Olimpia Olsztynek (16), Mragowia Mragowo - DKS Dobrze Miasto (13), Start Nidzica - Rominta Gotdąp (16), Mazur Etk - Znicz Biała Piska (16), Tęcza Biskupiec - Pisa Barczewo (17), Jeziorak Iława - Olimpia II Elbląg (15), **niedziela:** Mamry Giżycko - Stomil II Olsztyn (14).

W 19. kolejce kobiecej Ekstraligi Stomilanki Olsztyn na wyjeździe zagrają z Pogonią Tczew (niedziela, g. 13).

Sobotnim meczem w Lubawie z Red Dragons Pniewy miejscowy Constract zakończy fazę zasadniczą Ekstralasy

(g. 19). Do play-offów lubawianie przystąpią z drugiego miejsca.

Brazylijczyk Raphinha z Barcelony jest kuszony przez Al-Hilal. Saudyjski klub oferuje podobno „Dumie Katalonii” 100 milionów euro i gigantyczne zarobki dla zawodnika.

Klub zaproponował piłkarzowi kontrakt do 2029 roku, z pensją w wysokości 200 milionów euro (niektóre źródła podają kwotę 200 milionów dolarów) - po 50 milionów za każdy z czterech sezonów. Władze „Dumy Katalonii” chcą jednak zatrzymać Raphinhę, choć ostateczną decyzję

podejmie sam zawodnik. Jego kontrakt wygasa w 2027 roku. W tym sezonie 28-latek Brazylijczyk, uważany za jednego z poważnych kandydatów do zdobycia „Złotej Piłki”, strzelił dla Barcelony 30 goli we wszystkich rozgrywkach i zaliczył 21 asyst. Barcelona, której piłkarzami są Wojciech Szczesny i kon-

tuzjowany obecnie Robert Lewandowski, w sobotę powalczy z Realem Madryt w finale Pucharu Hiszpanii (transmisja w TVP 1 i TVP Sport od godz. 21.55), a do tego jest bliska wywalczenia mistrzostwa kraju. Wystąpi również w półfinale Ligi Mistrzów, gdzie jej rywalem będzie Inter Mediolan.

FINALISTÓW POZNAMY DOPIERO W SOBOTĘ

SIATKÓWKAAAA Projekt Warszawa i LUK Bogdanka Lublin musiały po raz drugi ograć Wartę i Jastrzębie, by awansować do finału mistrzostw Polski. Nic z tego, bowiem rewanżowe mecze wygrali rywale, dlatego finalistów poznamy dopiero w sobotę.

• **Aluron CMC Warta Zawiercie**
- **PGE Projekt Warszawa 3:2**
(25:14, 25:22, 23:25, 22:25, 16:14)

Po pierwszym secie wydawało się, że Warta wprost rozniesie gości ze stolicy, tymczasem Projekt zdołał odrobić dwa sety straty, po czym w tie-breaku wygrywał 10:7. Co może w tej sytuacji nie wyjść? Okazało się, że wszystko, bo po kilku minutach to Warta miała piłkę meczową (14:13). Tej jeszcze nie wykorzystata, ale co się odwlecze, to nie uciecze, więc do wyłonienia finalisty będzie potrzebny trzeci mecz.
- W tie-breaku było 7:10, na dodatek kończyliśmy bez dwóch podstawowych graczy, to pokazuje, że wyrwaliśmy

zwycięstwo - ocenił trener gospodarzy Michał Winiarski.
- Nie wykorzystaliśmy swoich sytuacji w trzecim i czwartym secie. Nasza gra zaczęła się robić nerwowa. Popelniliśmy trochę więcej błędów, a rywale grali na dużym ryzyku, zagrywali lepiej niż na początku. Emocje w tie-breaku były duże.
Zawiercianie kończyli go bez narzekającego na uraz nogi Aarona Russella i Karola Butryna. - Nie wiem, co dolega Aaronowi. Będziemy się starali postawić go na nogi przed sobotą. Dobrze zastąpił go Patryk Łaba, udźwignął ciężar meczu.
Kyle Ensing (zmienił Butryna na ostatnie akcje - red.) nie dotknął za dużo piłki, ale

przyniósł szczęście. Wierzyłem do końca, że jedna, dwie akcje mogą odmienić losy spotkania i tak też było - zaznaczył Winiarski.
Trener gości Piotr Graban przyznał, że w półfinale spotkały się dwa bardzo mocne zespoły. - Zrobimy wszystko, by wygrać rywalizację. Za nami dwa tie-breaki, decydowała jedna piłka, odrobina szczęścia, może atut własnej hali, niuanse. To jeden, dwa procent w każdą stronę. Teraz musimy wrócić do Warszawy i od początku zacząć swoją robotę.

• **Bogdanka LUK Lublin** - **JSW Jastrzębski Węgiel 1:3**
(29:31, 25:15, 20:25, 22:25)

Olbrzymi wpływ na końcowy wynik miał, jak się okazało, pierwszy set, w którym gospodarze mieli kilka piłek setowych, jednak ani jednej nie udało się im skończyć, co wreszcie wyrzysztali mistrzowie Polski.
Podrażnieni lublinianie w drugiej partii wręcz zdemolowali Jastrzębie, jednak był to ich jedyny sukces w tym pojedynku. Ponieważ pierwszy mecz w Jastrzębiu-Zdroju zakończył się sensacyjnym wręcz zwycięstwem lublinian, więc awansie do finału zadecyduje sobotnie spotkanie w hali aktualnego mistrza.
MVP meczu został Łukasz Kaczmarek z Jastrzębskiego Węgla. Po odbiór nagrody zaprosił ze sobą 18-letniego



Atak Łukasza Kaczmarka (Jastrzębie) usiłuje zablokować Wilfredo Leon (LUK)

Jakuba Jurczyka, który pod koniec pierwszej partii z powodzeniem zastąpił na pozycji libero kontuzjowanego Jakuba Popiwcza.
- Za bardzo szukaliśmy asa, poza tym zabrakło nam szarości, bo na boisku było tylko albo czarne, albo białe - skomentował Marcin Komenda, rozgrywający z Lublina. - To zadecydowało, że bardziej doświadczeni zawodnicy Jastrzębskiego Węgla ostatecznie wygrali.

Popelnialiśmy za dużo błędów wynikających z nerwowości, co sprawiało, że obok bardzo dobrych zagrań mieliśmy takie, które nie powinny się zdarzać. Nie stoimy jednak na straconej pozycji. Jeśli w Jastrzębiu będziemy grać mądrzej i sprytniej, to możemy, co już pokazaliśmy, pokonać samego mistrza.
• **Sobota:** Jastrzębski Węgiel Bogdanka LUK Lublin (14.45), PGE Projekt Warszawa - Aluron CMC Warta Zawiercie (17.30).

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

DZIAŁKĘ 2700m2 nad jeziorem Kątno WZ, 518-225-574

SPRZEDAM dom Szczytno. po 16:00, 538-426-448

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

do wynajęcia

POKOJE 1-osobowe, umeblowane, kuchnia, łazienka dla osoby pracującej, 602-171-581

AUTO-MOTO

zamienię

BMW 2019r. na inne lub domek holenderski, 518-225-574

USŁUGI

inne

SPRAWNE, tanie opróżnianie mieszkań, garaży i piwnic, 506-915-287

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, wysokie ceny szybka płatność, 451-521-555

ZWIERZĘTA

sprzedam

BORNITY - NARYBEK karpia i amura 695-173-538

*Ci, których kochamy, nie umierają nigdy,
bo miłość to nieśmiertelność*

**Pani
Ewie Kasprowicz**

Delegatce na Walne Zgromadzenie WMIR
z powiatu giżyckiego,
wyraży szczerego współczucia i żalu
z powodu śmierci

**Ojca
Zygmunta Piotrowskiego**
wieloletniego działacza
Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej

składa
Zarząd Warmińsko-Mazurskiej Izby Rolniczej
wraz z pracownikami biura

521250pb1-a-G

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 24 kwietnia 2025 r. zmarł Nasz Kochany
Mąż, Tata, Brat, Zięć, Szwagier, Wujek i Przyjaciół
ś. † p.

Marcin Smolski

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się
26 kwietnia 2025 r. (sobota) w kościele pw. NSPJ
przy ul. Kopernika w Olsztynie o godz. 13.30
modlitwą różańcową, a o godz. 14.00
mszą świętą pogrzebową.

Ceremonia pochowania odbędzie się
na cmentarzu komunalnym przy ul. Wadąskiej
w Olsztynie - Dywity.

Pogrążona w smutku rodzina

523250pb1-a-G

Warmiński
ZAKŁAD POGRZEBOWY

dawniej **market**

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277
BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09
Pomożemy Ci godnie pożegnać

7250tp-a-M

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

**USŁUGI
POGRZEBOWE**

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-k-M

tel. 885 998 201

**GAZETA
OLSZTYŃSKA.**

Szukasz Klientów?

mp-xpo-7491b-M

JUŻ OTWARTE!

DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

* kremację w naszym krematorium * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej * nowoczesną chłodnię * trumny, urny
* limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com



312250tr-d-G

ZOSTAŃ NASZYM PATRONEM!

GAZETA ^{139 LAT}
OLSZTYŃSKA



PATRONITE

TWOJE WSPARCIE! MA ZNACZENIE!



RELAKS

z Gazetą Olsztyńską



Sudoku

3	6		2			8	
		5	3			2	
9				1		6	7
		6			9	2	
5		4	7	8		3	9
							8
2		8	5		7		
	7	3		4			
	5		9	3	2		

	3	8					
1					2	6	8
	2			1		9	4
8			1			3	5
	9				3		6
7	6			9			
			3	5		7	
		4		8		2	
	1			2	4	5	

							9	
		7			4	6		
2						4		1
3	2		6		9	1		
	7		5	4			6	8
					3			
1	3			8				7
	9	4	2		1			
	5			6				

Znajdź 10 różnic



KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

[illegible]

Sprawdź się w SUDOKU: wypelnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

POZIOMO: 1) zespół sześciu muzyków; 7) sałatka z ogórków; 11) najwyższy szczyt Ukrainy; 12) wrzuca głos do urny; 13) rzeka z dopływem Great Ruaha; 14) parlament Szwecji; 15) bardzo duży garnek; 18) siły zbrojne, wojsko; 21) zajmuje się planowaniem miast; 26) Ewa, była premier Polski; 28) używany przez kobiety; 29) francuska kraina z Bordeaux; 33) inaczej sklejka; 36) stolica Hiszpanii; 40) fitoterapeuta; 42) archipeląg z Majorką; 43) trunek z owoców; 44) cukier drzewny; 45) wanna z hydromasażem; 46) parlament w USA. **PIONOWO:** 1) zamek błyskawiczny; 2) chodzi na mecze; 3) największa rzeka Sardynii; 4) Wielka Pustynia Indyjska; 5) buraczki z chrzanem; 6) świecowe w piórniku; 7) królowa z powieści Dumasa; 8) Nałkowska, pisarka; 9) miasto Tomasza Karolaka; 10) Lipnicka, piosenkarka; 16) lyse lub zimowe; 17) rękaw na bile; 19) trunek piratów; 20) drobiny ognia; 22) niemiecki samochód; 23) egipska bogini nieba; 24) estywacja; 25) imię Mickiewicza; 27) niższy od sopranu; 30) wrzaski; 31) gaz musztardowy; 32) antonim zawodowca; 33) emirat w Zjednoczonych Emiratach Arabskich; 34) niejeden na róży; 35) likier kminkowy; 37) lew z Narnii; 38) ekologiczny pojazd; 39) stan w hipnozie; 41) wodny lub drogowy.

JOLKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane
rzędami, utworzą rozwiązanie:

A 15x15 crossword puzzle grid. Black squares are located at the following (row, column) coordinates: (0,0), (0,4), (0,7), (0,14), (1,1), (1,3), (1,5), (1,9), (1,11), (1,13), (2,2), (2,4), (2,6), (2,8), (2,10), (2,12), (2,14), (3,1), (3,3), (3,5), (3,7), (3,9), (3,11), (3,13), (4,0), (4,2), (4,4), (4,6), (4,8), (4,10), (4,12), (4,14), (5,1), (5,3), (5,5), (5,7), (5,9), (5,11), (5,13), (6,0), (6,2), (6,4), (6,6), (6,8), (6,10), (6,12), (6,14), (7,1), (7,3), (7,5), (7,7), (7,9), (7,11), (7,13), (8,0), (8,2), (8,4), (8,6), (8,8), (8,10), (8,12), (8,14), (9,1), (9,3), (9,5), (9,7), (9,9), (9,11), (9,13), (10,0), (10,2), (10,4), (10,6), (10,8), (10,10), (10,12), (10,14), (11,1), (11,3), (11,5), (11,7), (11,9), (11,11), (11,13), (12,0), (12,2), (12,4), (12,6), (12,8), (12,10), (12,12), (12,14), (13,1), (13,3), (13,5), (13,7), (13,9), (13,11), (13,13), (14,0), (14,2), (14,4), (14,6), (14,8), (14,10), (14,12), (14,14). Starting points for words are marked with dots at: (0,1), (0,5), (0,11), (1,0), (1,4), (1,8), (1,12), (2,1), (2,5), (2,9), (2,13), (3,0), (3,4), (3,8), (3,12), (4,1), (4,5), (4,9), (4,13), (5,0), (5,4), (5,8), (5,12), (6,1), (6,5), (6,9), (6,13), (7,0), (7,4), (7,8), (7,12), (8,1), (8,5), (8,9), (8,13), (9,0), (9,4), (9,8), (9,12), (10,1), (10,5), (10,9), (10,13), (11,0), (11,4), (11,8), (11,12), (12,1), (12,5), (12,9), (12,13), (13,0), (13,4), (13,8), (13,12), (14,1), (14,5), (14,9), (14,13).

Na diagramie ujawniliśmy wszystkie spółgłoski “B”. Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

osoba z uczuleniem; domowe zwierzę; reperacja samochodu; opowiadał je Ezop; ojciec Ozyrysa; nagniotek; działkowe lub piwne; pojemnik na sok lub piwo; najdłuższa rzeka Francji; Barbara dla bliskich; skórki po obranych owocach; wigilijny do łamania się; zgrubiała część korzenia; papierowa na zakupy; kolczasty krzew owocowy; najwyższy szczyt Meksyku; niewola turecka lub tatarska; śliwka chińska krócej; Łazuka, piosenkarz i aktor; podwójne małżeństwo; gra planszowa z damkami; ilość zdobytej wiedzy; narodowy taniec brazylijski; duży worek; Cygan inaczej; rzeka w Mandalay; zamrożona woda; rabarbar dla naukowca; średnica lufy, pocisku; piłkarskie w telewizji; krąży po niej planeta; mała Alicja; wysokogórską sosna tatrzańska; pies, mieszaniec rasowy; nieślubne dziecko; przynależność państwowa statku; antylopa Derbiego krócej; dwudziesta litera alfabetu greckiego; "... panieńskie" Fredry; przydomek prezydenta Eisenhowera; sprzęt wojskowy sprzedawany cywilom; klejąca pułapka na muchy.

		4			1	6		2
	5		4		9		3	
	1	3	2	8				
			7		4	9		8
4	2	9	8			7	6	3
	7	8			2			
8	3			4		1	5	7
	4			2			9	
1				7				4

4			3		7	6		
		3			2	8		
	2	8	5	1		7		4
1			8	2	3	9		
			7	5		1	2	8
		4			9			
6		2		4	8	3	5	1
	3			7		4		
		9				2	8	

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów luźno związanych z wieczorem. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: lampka, firanka, herbata, latarnia, fotel, laptop, pies, wiatr, kaptcie, spacer, film, kolacja, dzieci, sklep, cisza, lekcje, zakupy, dżem, tost, kawa:

M	A	K	F	O	T	E	L	K	A
S	K	W	A	R	P	A	S	Y	N
F	A	L	A	P	T	O	P	I	N
C	I	S	Z	A	C	Z	A	P	A
E	R	L	R	A	W	I	C	E	K
W	F	N	M	O	K	R	E	Ż	O
P	I	E	S	Z	Y	U	R	A	L
A	R	A	D	O	K	A	P	E	A
J	A	N	T	Z	H	A	K	Y	C
Ż	N	E	O	R	I	C	W	A	J
A	K	Ż	S	O	J	E	R	A	A
B	A	T	T	E	L	N	C	S	N
H	E	R	B	A	T	A	K	I	O
D	Ż	E	M	H	O	L	M	E	S
M	O	P	D	Ż	E	M	K	A	I
R	A	Y	F	P	H	O	N	E	K

25 kwietnia - 1 maja 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek s.p. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf s.p.j.

Poniedziałek

20:30
TVP 1

Zemsta
Teatr Telewizji, 2025

Michał Żadara stworzył w Teatrze Komedia współczesną inscenizację najbardziej znanej sztuki Aleksandra Fredry, pozostając jednocześnie wiernym oryginałowi w warstwie literackiej. Klimat przedstawienia nawiązuje do amerykańskiego kina gangsterskiego lat czterdziestych. To już nie jest krytyczny, lecz jednocześnie dobrodusnie nakreślony portret naszych sarmackich wad i słabości. Konflikt Cześnika Raptusiewicza i Rejenta Milczka przypomina walkę gangów o władzę, wpływy i pieniądze. Cześnik hołduje przemocy fizycznej, rejent zastępuje rozwiązania siłowej litera prawa...

Piątek

22:10
TVN 7

Pan Church
Dramat, USA, 2016

Historia wyjątkowej przyjaźni, która rozwija się, gdy mała dziewczynka i jej umierająca matka korzystają z usług utalentowanego kucharza - Henry'ego Josepha Churcha. To, co zaczyna się jako sześciomiesięczna umowa, obejmuje piętnaście lat i tworzy więź rodzinną, która trwa wiecznie.

INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 20:00

Sobota

01:40
TVP 2

Miłość po francusku
Komedia romantyczna, Francja, 2013

Ona - Alice Lantins - ma 38 lat. Jest piękna, ambitna i bardzo pracowita. Poświęcając się całkowicie obowiązkom służbowym, nie ma już zupełnie czasu na życie prywatne. Nie martw się, tym jednak zbytnio, zwłaszcza że w perspektywie ma sprawowanie pieczy nad powstaniem brazylijskiej edycji popularnego magazynu mody „Rebelle”. Na Alice jest rzetelna i sumienna, nigdy nie wykracza poza obowiązujące reguły. Wszystko się zmienia w jej życiu, gdy na horyzoncie pojawia się on - 20-letni, czarujący student architektury, Balthazar Apfel.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 23:25

Niedziela

00:05
TV PULS

Pole rażenia
Akcja, USA, 1993

Niepokorny policjant z wydziału zabójstw, Tom Hardy, ciągle popada w konflikty z innymi policjantami i przełożonymi. Razem z nim w wydziale zabójstw pracują jego ojciec, wujek oraz kuzyn. Podczas akcji mającej na celu złapanie seryjnego mordercy w niewyjaśnionych okolicznościach ginie ojciec Toma, Vincent. O dokonanie przestępstwa zostaje oskarżony wólczeżak Kesser. Jednak Tom jest pewien i publicznie oświadcza, że mordercą jest jeden z policjantów. Po tym zostaje zdegradowany. Tymczasem w mieście dochodzi do kolejnej serii zabójstw.

Wtorek

22:05
TVP 1

Ronin
Sensacyjny, USA, 1998

Roninowie to japońscy byli samuraje, których pan został zabity, co jego straż przyboczną automatycznie okrywa hańbą. Byli więc zmuszeni prowadzić żywot wędrownych wojowników do wyjęcia, a nawet bandytów. Ich współczesnymi odpowiednikami jest kilku weteranów zimnej wojny, speców od przemocy i zabijania. Sytuację całej piątki komplikuje fakt, że znają mroczne sekrety swych dawnych mocodawców, co nie stanowi najlepszej gwarancji na długie życie.

INNE DATY EMISJI: CZWARTEK, 1:10

Środa

01:05
TVP 1

Obywatel Jones
Dramat, Wielka Brytania, Polska, Ukraina, 2019

Młody dziennikarz Gareth Jones przymierza się do wielkiego tematu gwałtownego deminizacji Związku Radzieckiego. Chcąc zbadać sprawę, reporter decyduje się na podróż do Moskwy. Na miejscu poznaje dziennikarkę Ade Brooks, dzięki której odkrywa, że prawda o stalinowskim reżimie jest brutalnie tłumiona przez sowieckich cenzorów. Słyszane zatrważające plotki na temat wielkiej głodowej w ZSRR, Jones udaje się w samotną podróż przez Ukrainę. Dziennikarz staje się naczynym świadkiem tragedii Holodomoru.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 0:55

Czwartek

22:00
TV PULS

Wilk z Wall Street
Akcja, USA, 2013

Jordan Belfort był złotym dzieckiem świata amerykańskich finansów. Szybki i oszałamiający sukces przyniósł mu fortunę, władzę i poczucie bezkarności. Pokusy czaiły się wszędzie, a Belfort lubił im ulegać i robił to w wielkim stylu. Najpiękniejsze kobiety. Najdroższe jachty. Najbardziej wyszukane narkotyki. Szalona impreza bez cienia poczucia odpowiedzialności. A w ślad za tym nieuniknione błędy i pragnienie jeszcze większego bogactwa. Korupcja, naginanie prawa i malwersacje podatkowe - w tym także Belfort okazał się mistrzem.

PIĄTEK • 25 kwietnia

TVP 1

05:10 Akacja 38 - serial
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Kapitan Sowa na tropie - serial, 1965
09:00 Ranczo - serial obycz.
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:50 Islandia, królestwo maskonurów - dokument, Franc., Hiszp., 2024
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress

TVP 2

05:15 M jak miłość - serial obyczajowy, 2024
06:05 Wstęp Wolny - felieton
06:20 Anna Dymna - spotkanie się - rozmowa
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Tańcząca ze światem - magazyn
12:30 Kolo fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:35 Flesz
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017
19:25 Pytanie dnia
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Królowie - serial historycz.
21:05 Komisarz Alex - serial krym.
22:00 Selski wieczór porą
23:05 Nie ma róży bez ognia - kom., Polska, 1974
00:50 Krew z krwi - serial, 2024
01:50 Mechanik - fab., Hiszp., 2004
03:45 Sprawa dla reportera

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:50 Detektywi - program kryminalny
17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. W pierwszym roku nauki w Hogwarcie Harry dał się poznać jako zdolny i odważny uczeń. Niestety, drugi rok nauki nie rozpoczyna się dla niego pomyślnie...
23:25 Saga Zmierzch: Przed świtem Część II - horror, USA, 2012
01:50 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 10 - serial, USA
03:50 Uwaga! - program interwencyjny
04:05 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom - program edukacyjny

TVP Kultura

06:15 Muzyczne poranki
06:50 Tamte lata, tamte dni - Stanisława Cellińska - magazyn
07:35 Podróż z historią - W staropolskiej zagrodzie - dok., Polska, 2015
08:15 Wstęp Wolny - felieton
08:40 Muzyka w sieci
09:05 Popioły - dram., Polska, 1965
11:00 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984
12:10 Belmondo Wspomniały - dok., Franc., 2017
13:10 20 lat TVP Kultura - reportaż
14:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
15:10 Rejs - kom., Polska, 1970
16:30 Czas Komedy - dok., Polska, 1994
17:40 Komedia żywy - koncert, 1989

19:55 Must Be The Music - program muzyczny
22:05 Terminator: Mocne przeznaczenie - sens., USA, Hiszp., Węgry, 2019. Dani Ramos wiedzie proste życie w Mexico City, gdy śmiertelnie niebezpieczny Terminator - Rev-9 - wyrusza w podróż w czasie, by ją odnaleźć i zgładzić.
01:00 Klucz do wieczności - sens., USA, 2015. Gdy miliardier Damian Hale dowiadyuje się, że ma raka, zgadza się na przeniesienie jego świadomości do ciała młodego mężczyzny...
03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe prowadzą śledztwo w sprawie grupy przestępczej napadających na zamężnych ludzi.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Andrea po raz drugi stają na ślubnym kobiercu. Organizacja całej imprezy zajmują się ich świadkowie - Paul i Dana. Niespodziewanie...
10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018
11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014
12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018
13:50 Lombard. Żyć pod zastaw - 63-letnia Twarowska i jej 64-letni mąż, po zaatakowaniu w parku przez nastolatka, boją się wychodzić z domu. Twarowski obwinia się, że jej nie obronił...

16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Zostańmy przyjaciółmi - kom., USA, Kan., Niemcy, 200. Chris, jest zakochany w swojej najlepszej przyjaciółce, Jamie, odczasów szkolnych. Niestety jej nastoletnia córka.
13:55 Szkoła - program obycz.
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Natura et Homo 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Modlitwa smoleńska 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:50 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywne 16:30 Mateczniki Polskość 16:40 Prosto o gosp. 17:00 Czerwony Dwór 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Modłych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myślą Ojczyzna 21:00 Apel Jasny 21:02 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Drogi Montini 23:05 Przegląd Tyg. „Niedziela” 23:10 Zamek w Korzkwi

eprasa.pl e4f954d8d2

SOBOTA • 26 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
04:55 Tarapaty : Film familijny, 2017	04:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:20 Balans bieli - magazyn	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2025
07:00 Transmisja Mszy Świętej	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
07:40 Rok w ogrodzie	11:20 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn	11:55 Dobry tytuł - magazyn literacki
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	12:30 Nasz dom w górach - serial obycz., Niemcy, 2018
08:55 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013	13:25 Rosół polski - magazyn kulinarny
09:55 Komisarz Alex - serial krym.	14:00 Familiała - teleturniej
10:50 Ojciec Mateusz - serial	14:35 Koło fortuny - teleturniej
11:55 Program publicystyczny	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	
14:55 Sanatorium miłości - reality show	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	
17:35 Pan Mama - serial komediowy, 2025	



18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

19:25 **Pytanie dnia**

19:30 **Program inform.** 19.30

19:55 **Pytanie dnia**

20:00 **Koncert**

21:40 **Półka nożna - FC Barcelona - Real Madryt** - mecz

00:15 **Need for Speed** - fab., USA, Indie, 2014

02:35 **Ciemna strona Wenus** - dram. obyczajowy, Polska, 1997. Ewa jest szczęśliwą mężatką, jej mąż większość życia spędza na zagranicznych tournée. Pewnego dnia Ewę odwiedza młodziutka dziewczyna, która twierdzi, że jest kochanką jej męża, Maxa.

04:15 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

TVN	
05:00 Uwaga! - program interwencyjny	05:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:10 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	07:10 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	11:40 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska
13:10 Zrobmy sobie dom - program rozrywkowy	14:15 Trolle - przyg., USA, Indie, 2016
16:05 Shrek Trzeci - kom., USA, 2007	17:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
19:00 Fakty	19:30 Sport
19:30 Pogoda	19:40 Pogoda



19:45 **Mam talent!** - program muzyczno-rozrywkowy

22:10 **Bajecznie bogaci Azjaci** - kom., USA, 2018. Rachel Chu towarzyszy swojemu długoletniemu chłopakowi Nickowi Youngowi na ślubie jego najlepszego przyjaciela w Singapurze. Okazuje się, że Nick jest potomkiem jednej z najbogatszych rodzin w kraju...

00:30 **Dzika furia** - przyg., USA, 2018

02:50 **C1: Kryminalne zagadki Las Vegas 10** - serial, USA

03:55 **Uwaga!** - program interwencyjny

04:15 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy

04:50 **Nauka jazdy** - reality show

POLSAT	
06:00 Nowy dzień z Polsat News	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:00 Ewa gotuje - program kulinarny. Dzisiaj zobaczymy danie główne - pikantne wege kotlety z kalafiora, ryżu i sera cheddar.	11:35 Piotruś Królik 2: Na gigantcie - kom., USA, Australia, 2021
13:30 Gliniarz e - Podczas prac rolnych w podwarszawskiej wsi zostają znalezione ludzkie szczątki. Śledczy szybko łączą tę sprawę z zaginięciem bogatego rolnika, do czego doszło dwadzieścia lat temu.	16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej	



18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny

19:15 **Prezydenci i Premierzy** - rozmowy Jarosława Guły

19:30 **Sport; Pogoda**

19:55 **Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf**

22:00 **Kowboje i obcy** - sens., USA, Indie, 2011. Statek kosmiczny przybywa do Arizony w 1873 roku, aby przejąć Ziemię, zaczynając od Dziekiego Zachodu...

00:45 **Terminator: Mocne przeznaczenie** - sens., USA, Hiszp., Węgry, 2019

03:25 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy

04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny

05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura	
06:05 Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956	07:40 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata siedemdziesiąte. Część druga - dok., Wlk. Bryt., 2019
08:40 Notre-Dame de Paris; balet, Franc., 2021	10:20 Rejs - komedia, Polska, 1970. Nieprawomyślny film, paradokulturalna satyra ukazująca Polskę czasów gomułkowskiej małej stabilizacji.
11:40 John Huston. Na własnych zasadach - dok., Franc., 2021	12:50 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
13:20 Tamte lata, tamte dni - dok., Franc., 2021	14:00 Wiekowy mistrzowie malarstwa - Degas - serial dok., Franc., 2015



15:10 **Janosik** - serial przyg., Polska, 1973

17:30 **Retro kino - Sabata** - western, Włochy, 1969

19:30 **20 x 20 Lat TVP Kultura - Aleksandra Kurzak**

20:00 **Bilet do kina - Minari** - dram., USA, 2020

22:05 **Klub Jazowy** - koncert, 2025

23:20 **Wieczór kinomana - Kobiety i XX wiek** - fab., USA, 2016

01:30 **Dobry tytuł** - magazyn literacki

02:10 **Kino nocne - Wyjście awaryjne** - kom., Polska, 1982

03:55 **Reżyserzy - Cecil B. DeMille** - cykl dokumentalny, Wlk. Bryt., 2018

TV Puls	
06:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018.	07:00 Kobra - oddział specjalny - Jedna z akcji kończy się dla Semira i Paula fatalnie - obaj policjanci zostają porwani.
08:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Luizjana. - Dzisiaj permutujemy nad Missisipi, potężną rzekę, szlak handlowy z północy USA, gdzie widać już Kanadę, na południe do portów nad Zatoką Amerykańską, skąd wysłały się towary do Europy.	09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	



20:00 **Non stop** - akcja, USA, Franc., 2014

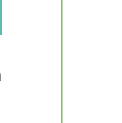
22:00 **Uprawdzona 2** - akcja, Franc., USA, Turcja, Niemcy, 2012. Emerytowany agent CIA Bryan Mills zaprasza swoją nastoletnią córkę Kim i byłą żonę Lenore, na kilka dni do Stambułu, gdzie obecnie pracuje. Tymczasem...

23:35 **Plan ocalenia** - akcja, USA, 2020

01:55 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.

02:35 **Menu na miarę** - program kulinarny

05:00 **Dyżur** - serial medyczny



18:00 **Kung Fu Panda III** - przyg., USA, Chiny, 2016. Kiedy Po odkrywa tajemną wioskę zabawnych pand, musi je wyszkolić, by pokonały złoćcyńcę Kai. Czy uda mu się stworzyć drużynę niepokonanych Kung Fu Panda?

20:00 **Player One** - przyg., USA, Indie, 2018. Nieokreślona przyszłość. Ludzie uciekają do wirtualnej rzeczywistości zwanej OASIS. Tam mogą być kim chcą...

23:00 **Ponad horyzont** - przyg., USA, 2021

00:55 **Inni** - horror, USA, Hiszp., Franc., 2001

02:55 **Murder Comes to Town 2**

03:45 **Usterka**

04:20 **Druga strona medalu**

NIEDZIELA • 27 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka	06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
07:00 Transmisja Mszy Świętej	11:20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
07:55 Msza Święta	12:00 Nie lubię poniedziałku - komedia, Polska, 1971
08:00 Tydzień	14:00 Familiała - teleturniej
08:30 Moje zdrowie - magazyn	14:35 Koło fortuny - teleturniej
08:55 Zmiennicy - serial, 1986	15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 - widowisko muzyczne
10:00 Transmisja Mszy Świętej	17:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
11:55 Między ziemią a niebem - serial, Turcja	18:15 Maxima. Droga na tron - serial obyczajowy, Niderl., 2024
12:00 Regina Coeli (Anioł Pański) - Watykan	
12:15 Między ziemią a niebem - serial, Polska, 1974	
12:45 Pielgrzymi Nadziei - reportaż	
13:10 Natura w Jedyne - Europejska Amazonia - dok., Austria, 2024	
14:15 Nie ma róży bez ognia - kom., Polska, 1974	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	



17:35 **Daję słowo - Maciej Orłowski** - Izabela Trojanowska - talk-show

18:40 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny

19:30 **Program inform.** 19.30

19:55 **Pytanie dnia**

20:05 **Sport; Pogoda**

20:20 **Zatoka szpiegów** - serial sensacyjny

21:20 **Sanatorium miłości** - reality show

22:10 **Sanatorium miłości. Kulisy programu** - felieton

22:25 **Martka Angelika** - film kostiumowy, Austria, Franc., Belgia, 2013

00:25 **Czego żyćz sobie kobieta** - kom., USA, 2017

02:15 **Need for Speed** - fab., USA, Indie, 2014



19:10 **Niepewne sytuacje** - program rozrywkowy, 2025

19:20 **Rodzinka.pl** - serial komediowy

20:00 **Układ** - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013

21:45 **Kwiatki polskie w niedzielę** - magazyn

23:00 **Panaceum** - thriller, USA, 2013. Dr Banks zaleca pacjentce nowy, eksperymentalny lek, po którym widać pewną poprawę. Okazuje się jednak, że nie wszystko się udało, pojawiają się efekty uboczne...

01:00 **Wojenne dziewczyny** - serial, Polska, 2021

02:00 **Wielkie oczy** - obycz., USA, Kan., 2014

TVN	
05:15 Uwaga! - program interwencyjny	05:30 Batwheels II - animacja
05:45 Bitwa o gości - program rozrywkowy	06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	11:40 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy
12:25 Mam talent! - program muzyczno-rozrywkowy	14:50 Liga potworów - kom., USA, 2021. Poznajcie świat, w którym ludzie i potwory żyją razem, dogadują się i wspólnie spędzają czas.
16:55 Shrek Forever - kom., USA, 2010	19:00 Fakty
19:30 Sport	19:40 Pogoda
19:45 The Traitors. Zdradcy - reality show	



21:30 **Nigdy w życiu!** - komedia, Polska, 2004. Judyta mieszkająca w Warszawie, jest żoną niezłego prosperującego biznesmena, Tomka. Pewnego dnia Tomasz oświadcza jej, że ma kochankę i będzie musiał się rozwiść, ponieważ jego nowa wybranka oczekuje dziecka...

23:35 **Gladiator** - przygodowy, Wlk. Bryt., USA, 2000

02:55 **Superwizjer** - magazyn reportażowy

03:25 **Uwaga!** - program interwencyjny

03:45 **Największe polskie katastrofy** - program dokumentalny

04:45 **Nauka jazdy** - reality show



19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami** - prog. taneczno-rozrywkowy

22:25 **Tęściowie** - serial obyczajowy

22:55 **Raj dla par** - kom., USA, 2009. Czerzy zaprzyjaźnione pary, zwabione kuszącą ofertą luksusowego i taniego wypoczynku na tropikalnym wyspie, szybko przekonają się, że dosłownie wymuszono na nich udział w zbiorowej terapii małżeńskich...

01:20 **Kowboje i obcy** - sens., USA, Indie, 2011

04:00 **Świat według Kiepskich** - serial komediowy

04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny

05:25 **Telezakupy TV Okazje**

POLSAT	
06:00 Nowy dzień z Polsat News	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:00 The Americas - serial dokumentalny	12:00 Między nami żywiołami - anim., USA, 2023. skra to twarda, sprytna i ognista dziewczyna, która wbrew woli ojca zaprzysiężnia się z zabawnym, płynącym z prądem chłopakiem o imieniu Wodek.
14:15 Must Be The Music - program muzyczny	16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej	18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport; Pogoda	19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny



06:10 **Piwnica Wandy Warskiej** - program muzyczny

07:05 **Rozmowy (nie)wygodne** - Janina Ochojska - 2024

08:00 **Nabożeństwo luteranckie w Rudzie Śląskiej-Wirku**

09:05 **Szokująca Elsa Schiaparelli** - dok., Franc., 2022

10:15 **Ostatnia walka Apacza** - western, USA, 1954

11:50 **Od ucha do ucha** - W samolocie - Warzywa - Uciekł wależek stolicy - Kowalski przy tablicy - Pusty basen - animow.

12:35 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn

13:15 **Szaletstwo Króla Jerzego** - fab., Wlk. Bryt., 1994

15:15 **Portrety - Jacek Łumiński** - felieton

15:35 **Mistrzowie muzyki filmowej - Lata siedemdziesiąte. Część druga** - dok., Wlk. Bryt., 2019

16:35 **Dobry tytuł** - magazyn

TVP Kultura	
06:10 Piwnica Wandy Warskiej - program muzyczny	07:05 Rozmowy (nie)wygodne - Janina Ochojska - 2024
08:00 Nabożeństwo luteranckie w Rudzie Śląskiej-Wirku	09:05 Szokująca Elsa Schiaparelli - dok., Franc., 2022
10:15 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954	11:50 Od ucha do ucha - W samolocie - Warzywa - Uciekł wależek stolicy - Kowalski przy tablicy - Pusty basen - animow.
12:35 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	13:15 Szaletstwo Króla Jerzego - fab., Wlk. Bryt., 1994
15:15 Portrety - Jacek Łumiński - felieton	15:35 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata siedemdziesiąte. Część druga - dok., Wlk. Bryt., 2019
16:35 Dobry tytuł - magazyn	



17:15 **Niedziela z ... Jackiem Cyganem**

18:05 **Chłopaki z Sosnowca** - koncert

19:00 **Koncert Ryszarda Rynkowskiego**

20:00 **Żądło** - kom. sens., USA, 1973

22:15 **Nazywam się Alfred Hitchcock** - dokument, Wlk. Bryt., 2022

00:25 **Muzyka w sieci**

00:55 **Warzywa i owoce** - film krótkometrażowy, 2021

01:40 **Klub Jazowy** - koncert

02:55 **Noc krótkich filmów - Slow Light - Figury niemożliwe i inne historie I**

03:40 **Niedziela z ... Jackiem Cyganem**

04:35 **Szokująca Elsa Schiaparelli** - dok., Franc., 2022

TV Puls	
06:00 Wojciech Cejrowski. Boso - Etiopia. - Wojciech Cejrowski przekracza mury miasta-twierdzy. Miejsca strzegą zbrojni w dzidy wartownicy, a wysoki mur oddziela miasto od reszty świata.	07:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
07:50 Ranczo - serial kom.	13:05 Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości - przyg., Franc., Hiszp., Włochy, Węgry, 2013
15:30 Książę w Nowym Jorku - kom., USA, 1988. książę Akeem z afrykańskiego królestwa Zamundy udaje się do Stanów Zjednoczonych w poszukiwaniu żony...	



17:50 **Robin Hood: Początek** - przyg., USA, 2018

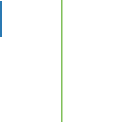
20:00 **Uprawdzona 3** - akcja, Franc., USA, Hiszp., 2014

22:05 **Pole rażenia** - akcja, USA, 1993. Podczas akcji mającej na celu złapanie seryjnego mordercy ginie ojciec Toma, Vincent. Tom publicznie oświadcza, że mordercą jest jeden z policjantów...

02:10 **Dyżur** - serial medyczny

04:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.

05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny



17:25 **Król Artur: Legenda miecza** - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017. Po tym jak ojciec małego Artura zostaje zamordowany, jego wuj Vortigern zawiązuje koronę dla siebie. Artur, odarty z prawa, które przysługuje mu z racji urodzenia, nie mając pojęcia, kim właściwie jest, przechodzi ciężką szkołę życia, dorastając na ulicy.

20:00 **Kong: Wyspa czaszki** - przyg., USA, Chiny, 2017

22:40 **Szyby i wściekłość: Tokio Drift** - sens., USA, Niemcy, 2006

00:45 **Dziwiaty legion** - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011

03:10 **Murder Comes to Town 2**

04:05 **Usterka**

PONIEDZIAŁEK • 28 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Kapitan Sowa na tropie - serial, 1965 09:00 Ranczo - serial obycz. 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes 12:25 Agropogoda - magazyn 12:50 Europejska Amazonia - dok., Austria, 2024 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Misja: Ratunek. Służby w akcji - serial dok., Polska, 2025 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:25 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2024 06:25 Dobre historie - Bonifraterska Fundacja Dobroczytna - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Sprawdzamy - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022
	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Zemsta - Teatr Telewizji 22:30 Postsriptum - dyskusja po spektaklu Zemsta 23:00 Polska. Co dalej? - program publicystyczny 00:10 Balans bieli - magazyn 00:55 Obywatel Jones - dram., Wlk. Bryt., Polska, Ukraina, 2019 03:00 Markiza Angelika - film kostiumowy, Austria, Franc., Belgia, 2013	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Głina - serial krym., Polska, 2008 23:25 Grzechy po polsku 00:20 Suburicon - fab., USA, 2017 02:15 Stulecie Winnych - serial, 2018 03:05 Panaceum - thriller, USA, 2013

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Ania spotyka młodą kobietę - Joannę Kubiak, której ktoś napisał śprejem na samochodzie: „dziwka”. Dziewczyna jest wstrząśnięta... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Właściciel firmy produkującej od czynniki chemiczne zostaje brutalnie napadnięty przed własnym domem... 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
	
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy 22:00 Ścigane - sens., Wlk. Bryt., USA, 2019 23:55 Autentyczni - osoby ze spektrum autyzmu wcielają się w rolę dziennikarzy przeprowadzając w wnikiwie i niekonwencjonalne wywiady 01:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 10 - serial, USA 02:15 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:50 Szpital - program obycz. 03:50 Uwaga! - program interwencyjny 04:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:10 Nauka jazdy - reality show	17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:15 Mega hit - Bez litości 3. Ostatni rozdział - sens., USA, Włochy, 2023 22:45 Siła i honor - obycz., USA, 2000 01:25 Zasady walki II - Zdrada - sens., Kan., 2008 03:55 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Alicja Majewska - magazyn 07:20 Podróż z historią - Życ jak Słowianin - dok., Polska, 2015 08:00 Od ucha do ucha - W samolocie - Warszawy - Uciekł walek ze stolicy - filmy animowane 08:30 Czas Komedii - dok., Polska, 1994 09:45 Komedia żywy - koncert, 1989 10:30 Ostatnia walka Apacza - western, USA, 1954 12:10 Buntownicza nie z wyboru - dok., Polska, 2022 13:15 Andrew Wyeth. Portret malarza - dok., Wlk. Bryt., USA, 2018 14:15 Wstęp Wolny - felieton	06:00 Nash Bridges - Nash i jego policjanci próbują wytropić gangsterów, którzy okradli magazyn wydziału narkotykowego. Przestępcy są jednak nieuchwytni. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Kontrwywiad porwały Huberta. Okazuje się, że Ronny Dubiński nie jest tym, za kogo się podaje. 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
	
14:35 Tamte lata, tamte dni - Mariusz Szczygieł - mag. 15:10 Retro kino - Sabata - western, Włochy, 1969 17:05 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 18:20 Tygodnik Kulturalny 19:15 Dźwięk Nowego Jorku: Gerald Clayton - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Boss - akcja, USA, 2016 22:15 Hala odlotów - talk-show 23:25 Gdy byłes daleko - dram., Wlk. Bryt., 2021 01:30 Żądło - kom. sens., USA, 1973 03:50 Nazywam się Alfred Hitchcock - dok., Wlk. Bryt., 2022	20:00 Czarny lotos - akcja, USA, 2023. Niemiecka Opera Narodowa została przejęta przez uzbrojonych żołnierzy. Do akcji wkracza Matteo... 21:35 Krwawa pogoń - akcja, USA, 2022 23:45 Ucieczka gangstera - akcja, USA, Jap., 1994 02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 04:05 Tak! jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze i naukowe ciekawostki. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
	

TVN 7	TV 4
05:05 Ten moment - 16-letnia Monika mieszka w Pułtusk, marzy o sławie i karierze. Chce za wszelką cenę pojechać na casting dla tancerzy w teledysku... 05:30 Szkoła - Mama 13-letniej Zosi Szymczak i jej starszego o 4 lata brata Antka wyjechała do Londynu i dzisiaj po raz pierwszy od miesiąca ma przyjechać do domu. 07:15 Szpital - program obyczajowy 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - Klientką detektywów jest kobieta, którą nieznany sprawca porwał i zamknął w domku za miastem. Kolejnej nocy ktoś wykonał na bramie jej garażu napis z groźbami...	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci 16:55 Trudne sprawy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie - serial kryminalny 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:30 Miłość za wszelką cenę - reality show 23:35 Nagła śmierć - sens., USA, 1995 01:45 Love Island. Wypsa miłości - reality show 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:25 Telezakupy TV Okazje
	
13:55 Szkoła - program obyczajowy 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Tunel - katastrof., Nor., 2019 22:20 Tammy - kom., USA, 2014 00:30 Zostaliśmy przyjaciółmi - kom., USA, Kan., Niemcy, 2005 02:30 Mówię Wam - talk-show 03:15 Fachowcy - program paradokumentalny 04:25 Druga strona medalu - talk-show	08:15 Służna walka 09:15 Słowo życia 09:20 Credo: Wiera Kościół 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Życie lasu. Storzycy 13:00 Dom Padre-wskiego w Ojczyźnie 13:30 Msza św. 14:30 Republika Pawłowska 15:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasno. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Filmowe Zyciorysy PL 23:35 Komarowska Wiktorii
	

WTOREK • 29 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Kapitan Sowa na tropie - serial, Polska, 1965 09:00 Ranczo - serial obycz. 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:55 Natura w Jedynce - Ukryte cuda europejskiej przyrody - Niemcy - dok., Niderl., 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	05:00 Rodzinka.pl - serial komediowy 05:35 M jak miłość - serial, 2024 06:25 Od ciszy do dźwięku - reportaż 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 11:55 Moje zdrowie - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022 16:00 Koło fortuny - teleturniej
	
17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reportery - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Królowie - serial historycz. 21:05 Raport specjalny - magazyn 22:05 Ronin - sens., USA, 1998 00:15 Szczęśliwy Lazzaro - fab., Szwajc., Niemcy, Włochy, Franc., 2018 02:30 Złote runo - kom., Polska, 1996 03:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:35 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:50 M jak miłość - serial obyczajowy, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Magazyn Ekspresu Reportery 23:25 Show - kom. sens., Polska, 2003 01:40 Uład - fab., Wlk. Bryt., USA, 2013 03:20 Vasa. Okręt widmo - serial dok., Franc., 2023

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - Dziś! odwiedzimy Gościńców w Myszęcinie, niewielkiej wsi położonej o krok od kojarzonego ze słynną figurą Świebodzina. 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
	
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Kuba Wojewódzki - talk-show 22:10 Dar - sens., USA, Australia, Chiny, 2015 00:25 Superwizjer - magazyn reporterów 01:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 10 - serial, USA 02:05 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 03:10 Szpital - program obyczajowy 04:10 Uwaga! - program interw. 04:25 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy 05:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny	19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:15 Bad Boys - kom., USA, 1995. Detektywi w Marcus Burnett i Mike Lowrey z policyjnego wydziału antynarkotykowego w Miami mają 3 dni na odnalezienie heroiny, która została skradzioną z ich posterunku. 22:55 Po katastrofie - komedia sens., USA, Wlk. Bryt., 2017 01:00 Sekcja 8 - sens., USA, 2022 03:05 Na Nowy Dom - program rozrywkowy 04:05 Ewa gotuje - program kulinarny 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

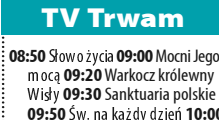
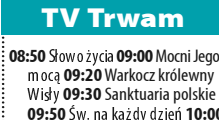
TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny 06:30 Tamte lata, tamte dni - Mariusz Szczygieł - mag. 07:10 Podróż z historią - Winne tajemnice - dok., Polska, 2015 07:50 Świętokrzyskie krajobrazy - Nadniedziański Park Krajobrazowy - reportaż 08:20 Świętokrzyskie krajobrazy - W cieniu Sandomierza - reportaż 08:55 Świętokrzyskie krajobrazy - Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy - reportaż 09:30 Rysoyis - fab., Polska, 1964 10:00 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984 12:15 Dźwięk Nowego Jorku: Gerald Clayton - serial dok., Włochy, 2017 13:35 Niedziela z... Jackiem Cyganem	06:00 Nash Bridges - Cassidy otrzymuje smutny telefon od swojej znajomej Mirandy. Okazuje się, że... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Najlepszy przyjaciel z czasów szkolnych Paula-Louis popelnia próbę samobójstwa... 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Henryk Miklas to uroczy i spokojny 70-latek, który od roku mieszka w bloku znajomej Filomeny - Maliny. Emerytka podkojuje się w nim skrycie i często, pod pretekstem sąsiedzkich wizyt, odwiedza starszego pana.
	
14:30 Giuseppe w Warszawie - kom., Polska, 1964 16:20 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984 17:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 18:35 Pastor. Cztery akty - dok., Polska, 2022 20:00 Piękna Zośka - Teatr Telewizji, 2024 23:10 Słaba marzeń - fab., Wlk. Bryt., 2018 01:05 Wstęp Wolny - felieton 01:30 Kino Mocnych Wrażeń - Boss - akcja, USA, 2016 03:40 Pięć minut starsza - anim., Polska, 2021 03:50 Wenus z Willendorfu - film krótkometr., 2020 04:25 Słońce - anim., Polska, 1977 04:35 Tygodnik Kulturalny	20:00 Pomsć córke - akcja, USA, 2022. Co zrobi zrozpaczony, zdesperowany ojciec, aby pomsć śmierć córki? 21:55 Książę - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2014 23:35 Sin City 2: Damska warta grzechu - akcja, USA, 2014 01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:35 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:35 Menu na miarę - program paradokumentalny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny
	

TVN 7	TV 4
05:05 Ten moment - Laura ma 19 lat i dwumiesięcznego synka Kapra, z którym pomieszkują u swojej starszej siostry Wiktorii. Młoda dziewczyna nie radzi sobie z wyzwaniem samotnego macierzyństwa... 05:30 Szkoła - program obyczajowy 07:15 Szpital - Do szpitala przyjeżdża 22-letni Robert Raviak. Mężczyzna pod czas kłótni z bratem swojej dziewczyny spadł ze schodów. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - program kryminalny 13:55 Szkoła - program obycz. 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci 16:55 Trudne sprawy - prog. obycz 18:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:35 Miłość za wszelką cenę - reality show 23:40 Dzień Bastylli - sens., Wlk. Bryt., Franc., USA, Belgia, Luk., Chiny, Niemcy, 2016 01:45 Love Island. Wypsa miłości 02:50 Interwencja 03:00 SuperLudzie 05:25 Telezakupy TV Okazje
	
16:55 Szpital - program obyczajowy 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Księgowy - sens., USA, 2016. Christian Wolff pod osłoną biura ra chunkowego pracuje dla najbardziej niebezpiecznych organizacji przestępczych na świecie w charakterze księgowego. 22:50 Inni - horror, USA, Hiszp., Franc., 2001 00:55 Reich - sens., Polska, 2001 02:45 Murder Comes to Town 2 03:30 Usterka - program poradnik 04:05 Fachowcy - program paradokumentalny 04:40 Druga strona medalu - talk-show	09:45 Św. na każdy dzień 09:50 Mateczniki Polskości 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Wyrwani z ulicy 13:05 Zostawić ślad... 13:30 Msza św. 14:30 Kierownik duchowy Sekretariatu Bożego Miłosierdzia 15:00 Muzeum Papiernictwa 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apłeki 16:55 Sursum Corda 17:10 Prosto o gosp. 17:30 XX Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasno. 21:20 Inf. dnia
	

ŚRODA • 30 kwietnia	
TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina święta - Małżeństwo: finanse wspólne czy osobne? - magazyn 08:00 Kapitan Sowa na tropie - serial, Polska, 1965 09:00 Ranczo - serial obyczaj. 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Królowie - serial historycz. 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Ukryte cuda europejskiej przyrody - Półwysep Iberyjski - dok., Niederl., 2022 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obyczaj., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2024 06:20 Pożyte czni.pl - magazyn 06:50 Dla nieszczęśliwych - Barwy szczęścia - serial obyczaj., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 Rodzina święta - Czy dzie ci powinny mieć obowiązkowe domowe? 11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obyczaj., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:25 Królowie - serial historycz. 20:55 Półka Noża: Liga Mistrzów - 1/2 finału 23:05 Niewiemy - fab., USA, 2019 01:05 Obywatel Jones - dram., Wlk. Bryt., Polska, Ukraina, 2019 03:05 Ranczo - obyczaj., Polska, 2008	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obyczaj., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial 20:35 Przepis Dnia 20:50 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 23:30 Przepis na miłość - kom., Belgia, Franc., 2010 01:00 Podwójna tożsamość - serial, Franc., 2020 03:10 Vasa. Okręt widmo - Odzyskane skarby - serial dok., Franc., 2023 04:10 Janio Wodnik - obyczaj., Polska, 1993

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - Na wprost Wawelu, choć już po drugiej stronie Wisły leżą Dębinki, spokojna dzielnica Krakowa. Francuską restaurację „Voilà” prowadzi tu Dorota. I właśnie tam dzisiaj zawitałmy... 16:50 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Na policję dzwoni kobieta i zgłasza, że została zgwałcona przez swojego szefa... 14:35 Dlaczego oja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - Podczas napadu rabunkowego na firmę logistyczną zostaje postrzelony ochroniarz. Sprawy uciekają drogim vanem... 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko - serial kryminalny 20:10 Komediowa środa - Książę w Nowym Jorku 2 - kom., USA, 2021 22:30 Gruby i chudy - kom., USA, 1996 00:50 Wykołajona - kom., USA, 2015 03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
	

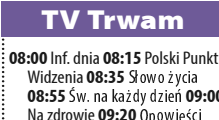
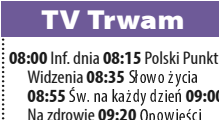
TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 07:05 Tamte lata, tamte dni - Mariusz Szczygieł - mag. 07:45 Zamek czy lepianka - dylematy średniowiecza - dok., Polska, 2015 08:25 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:05 Giuseppe w Warszawie - kom., Polska, 1964 11:00 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984 12:30 Pastor. Cztery akty - dok., Polska, 2022 13:55 Człowiek z marmuru - dram., Polska, 1976 16:45 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 17:50 Od ucha do ucha - 14 bajek z królestwa Lailonii Leszka Kołakowskiego - Czerwona lata - O sławnym człowieku - filmy animowane	06:00 Nash Bridges - Grupa mężczyzn przenosi grę wideo do prawdziwego świata - strzelają do siebie tak długo, aż przy życiu pozostanie tylko jeden z nich... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zauważają niepokojące zdołzenie na autostradzie - tajemniczy mężczyzna podnosi rękę na małego chłopca... 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Kotka - serial, Meksyk, 2014 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Kiedy 24-letnia Roma przychodzi do lombardu po dyktafon, żeby nagrywać wykłady, nagle ma mdłości. 15:50 Ranczo - serial kom.
	
18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy - Akira Kurosawa - dok., Wlk. Bryt., 2018 20:00 Półkarski poker - kom. sens., Polska, 1988 21:55 Przez Atlantyk - dramat, Nor., 2020 23:05 Niedziela z... Jackiem Cyganem 24:00 Trio Jazzowe Mardina - Maseckiego - koncert, 2020 01:00 I Bóg stworzył kobietę - fab., Franc., 1956 02:45 Informacje kulturalne 03:15 Buntownicza kina z wyboru - dok., Polska, 2022 04:20 Nawet jeśli upadam - dok., Wlk. Bryt., 2017 05:20 Teledyski	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Łowcy burz - akcja, USA, 2023. Gdy nastoletni William natrafia na stare dzienniki ojca, łowcy burz, czuje się zainspirowany, by wyruszyć na własną wyprawę. 22:05 Na krawędzi - akcja, USA, 1993 00:15 Jeździec - horror, Wlk. Bryt., 2005 02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:30 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze i naukowe ciekawostki.

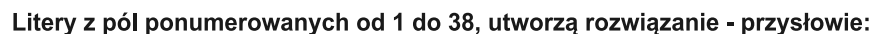
TVN 7	TV 4
05:05 Ten moment - 24-letnia Joanna przerwała studia, kiedy w jej życiu pojawił się przystojny i zażożny Jarek, w którym zakochała się do szaleństwa. 05:30 Szkoła - program obyczajowy 07:15 Szpital - Na oddział trafia 13-latk, która za radą koleżanki wyzbie się, żeby schudnąć. 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - Detektywi, na prośbę klienta, rozpoczynają poszukiwania jego córki zosi Leśniewskiej. Mężczyzna oraz narzeczony zaginionej są przekonani, że dziewczyna nie uciekła z domu. 13:55 Szkoła - program obyczajowy	06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na ratunek 112 - serial obyczaj. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjanci i Policjanci 16:55 Trudne sprawy 18:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski . Nowe rozdział 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:30 Miłość za wszelką cenę 23:35 Niewiedzialny wróg - sens., Wlk. Bryt., RPA, 2015 01:40 Love Island . Wyspa miłości 02:50 Interwencja - magazyn reporterów 03:00 Śmierć na 1000 sposobów 03:30 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:25 Telezakupy
	
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - program obyczaj. 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Pan Church - film, USA, 2016 22:20 Pokój - obyczaj., Irlandia, Kan., Wlk. Bryt., USA, 2015. Jack ma pięć lat, gdy dowiaduje się od mamy, że pokój, w którym mieszka z nią od urodzenia, nie jest całym światem. 00:45 Dziwiaty legion - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011 02:55 Murder Comes to Town 2 03:40 Usterka 04:15 Druga strona medalu - talk-show	08:50 Słowo życia 09:00 Mocni Jego mocą 09:20 Warkocz królowej Wisły 09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audienca Generalna Ojca Św. Franciszka z Watykanu 11:00 Pod opieką Limanowskiej Pani 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Ojcu Św. się nie odmawia... 12:55 Moja Fatima 13:30 Msza św. 14:30 Dom w serce wpisany 15:00 Testament Miłości Jana Pawła II w Ełku 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Mała Nellie od Św. Boga 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia
	

CZWARTEK • 1 maja	
TVP 1	TVP 2
05:10 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 05:55 Info Poranek - w tym: Serwis Info i Pogoda Info 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Matka Papieża - reportaż 08:00 Komediantka - serial, 1987 09:00 Ranczo - serial obyczaj., Polska, 2013 09:55 Komisarz Alex - serial krym. 10:50 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:50 Miś - kom., Polska, 1980 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obyczaj., Turcja, 2024 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	06:05 Film dla kosmitów - fab., Polska, 2022 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:55 Tylko ty - komedia, USA, 1994. Faith Corvatch wierzy w przeznaczenie. W wieku 11 lat dowiaduje się, że jej życiowym partnerem zostanie w przyszłości Damon Bradley... 14:00 Familiada - teleturniej 14:40 Koło fortuny - teleturniej 15:25 Falowanie i spadanie - pamięci Kory - koncert, 2025 17:15 Postaw na milion - teleturniej 18:20 Samii swoi - kom., Polska, 1967 20:00 The Voice Kids - Bitwa - widowisko muzyczne
	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress 17:35 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Królowie - serial historyczny TVP, 2024 21:05 Ojciec Mateusz - serial 22:05 Sprawa dla reportera 23:05 Tajemnice wraku Titanica - dok., Franc., 2020 00:10 Ludzie i bogowie - serial, 2020 01:10 Ronin - sens., USA, 1998 03:20 Raport specjalny - magazyn	21:30 The Voice Kids - Bitwa Sing Off - widowisko 22:20 Sport; Duda Matuszkiewicz - wspomnienie - widowisko muzyczne 23:30 Ślady zbrodni - thriller, USA, 2007. Tom Cutler prowadzi firmę, zajmującą się czyszczeniem miejsc po aktach zbrodni. Pewnego dnia Tom otrzymuje niewzбудzające zadanie podejrzania zlecenie od niejakiego Norcuta. Udaje się pod wskazany adres, gdzie jest duży dom opieczony towany przez policję... 01:10 Boisko bezdomnych - obyczaj., Polska, 2008 03:15 Magazyn Ekspresu Reporterów

TVN	POLSAT
05:35 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:35 Psy i koty - film rodzinny, USA, 2001 13:15 Przygoda na Alasce - przyg., USA, 1995 15:40 Harry Potter i komnata tajemnic - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2002. W pierwszym roku nauki w Hogwarcie Harry dał się poznać jako zdolny i odważny uczeń. Niestety, drugi rok nauki nie rozpoczął na się dla niego pomyslnie... 19:00 Fakty 19:35 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:30 Karate Kid 2 - sens., USA, 1986. Pan Miyagi wraz ze uczniem Danielem wyrusza w podróż do Okinawy, by odwieźć swojego umierającego ojca. 09:50 Epoka lodowcowa 2: Odwilż - anim., USA, 2006. Epoka lodowcowa ma się ku końcowi. Maniek chce założyć rodzinę, i wtedy poznaje Elę, ostatnią panią mamutową na Ziemi. Problem w tym, że Maniek i Ela serdecznie się nie znoszą... 11:50 Sing - anim., Jap., USA, Franc., 2016 14:05 Sam w domu - po raz trzeci - kom., USA, 1997 16:20 Narzęczeni na niby - kom., Polska, 2018 18:50 Wydarzenia - program informacyjny
	
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 21:55 Podatek od miłości - kom., Polska, 2017. Ona - skuteczna pracowniczka Urzędu Skarbowego. On to domniemany oszust podatkowy, który wpada w jej sidła. 00:00 Heaven in Hell - obyczaj., Polska, 2023 02:25 Bitwa o gości - program rozrywkowy 03:35 Szpital - program obyczaj. 04:25 Uwaga! - program interw. 04:40 Kto was tak urządził - program poradnikowy 05:05 Recepta na stary dom	19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:15 Przyjaćielki - serial obyczaj. 22:25 Komisarz Marla - serial krym. 23:35 Searching - sens., USA, Rosja, 2018. Szesnastoletnia córka Davida Kima znika w tajemniczych okolicznościach. David decyduje sam ruszyć na poszukiwania... 02:00 Przyjaćielki z kasą - obyczaj., USA, 2006 03:45 Świat według Kiepskich - serial komediowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Joanna Szczepkowska - magazyn 07:20 Podróż z historią - Bursztynowy szlakiem - dok., Polska, 2016 08:05 Dobry tytuł - magazyn literacki 08:45 Czarny rumak - fab., USA, 1979 11:00 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 12:05 Reżyserzy - Akira Kurosawa - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:05 Portrety - Jacek Łumiński - felieton 13:25 Tygodnik Kulturalny - magazyn 14:40 Człowiek, który zabił Liberty Valance'a - western, USA, 1962	05:35 Rekrut - serial krym., USA, 2018 06:30 Zwariowany weekend - kom., Franc., 1968. Louis-Philippe Fourchaume to francuski przemysłowiec stożnicowy. Pewnego dnia mężczyzna postanawia zwolnić młodego konstruktora jachtów za nieudany projekt. Szybko jednak żałuje tego kroku... 08:15 Igrzyska z ogniem - kom., USA, 2019 10:25 Złote dziecko - kom., USA, 1986 12:10 Zakonnica w przebraniu 2 - kom., USA, 1993 14:25 Cast Away: Poza światem - przyg., USA, 2000. Chuck Noland w wyniku katastrofy samolotu trafia na bezludną wyspę. Przyjdzie mu zmierzyć się z naturą i własną pomysłowością. 17:40 Asterix na olimpiadzie - kom., Franc., Niemcy, 2008 20:00 Za jakie grzechy, dobry Bóg? - kom., Franc., 2014 22:00 Wilki z Wall Street - akcja, USA, 2013. Szybki i szalony sukces przyniósł Jordanowi Belfortowi fortunę, władzę i po czuie bezkarności. Pokusy czaiły się wszędzie, a Belfort lubił im ulegać i robił to w wielkim stylu. 01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:45 Dzielnica strachu - serial
	
16:55 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984 18:05 Wydarzenia aktualne 18:30 Wstęp Wolny - felieton 18:50 Grace Kelly - Portret intymny - dok., Franc., 2021 20:00 Hala odlotów - talk-show 21:00 Wstęp do filmu - O jeden most za daleko 21:05 O jeden most za daleko - dram. wojenny, USA, 1977 00:10 Panorama kina polskiego - Piłkarski poker - kom. sens., Polska, 1988 02:05 Przez Atlantyk - dramat, Nor., 2020 03:15 Trio Jazzowe Mardina - Maseckiego - koncert, 2020 04:10 Hala odlotów - talk-show 05:10 Teledyski	05:35 Rekrut - serial krym., USA, 2018 06:30 Zwariowany weekend - kom., Franc., 1968. Louis-Philippe Fourchaume to francuski przemysłowiec stożnicowy. Pewnego dnia mężczyzna postanawia zwolnić młodego konstruktora jachtów za nieudany projekt. Szybko jednak żałuje tego kroku... 08:15 Igrzyska z ogniem - kom., USA, 2019 10:25 Złote dziecko - kom., USA, 1986 12:10 Zakonnica w przebraniu 2 - kom., USA, 1993 14:25 Cast Away: Poza światem - przyg., USA, 2000. Chuck Noland w wyniku katastrofy samolotu trafia na bezludną wyspę. Przyjdzie mu zmierzyć się z naturą i własną pomysłowością. 17:40 Asterix na olimpiadzie - kom., Franc., Niemcy, 2008 20:00 Za jakie grzechy, dobry Bóg? - kom., Franc., 2014 22:00 Wilki z Wall Street - akcja, USA, 2013. Szybki i szalony sukces przyniósł Jordanowi Belfortowi fortunę, władzę i po czuie bezkarności. Pokusy czaiły się wszędzie, a Belfort lubił im ulegać i robił to w wielkim stylu. 01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:45 Dzielnica strachu - serial

TVN 7	TV 4
05:30 Ten moment - Dwudziestoletni Maks i rok starszy Kuba walęsają się po osiedlu w poszukiwaniu przegód i kasy na piwo. Chłopcy kradną tablice rejestracyjne, zdołują wygrać broń i napadają na stację benzynową... 06:00 Szkoła - Do gimnazjalnej klasy 3c dołączają bracia bliźnięta. Chłopcy wyglądają tak samo, choć różnią się charakterami... 07:50 Szpital - program obyczajowy 08:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:45 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:30 Tylko dla onów - film wojenny, Wlk. Bryt., USA, 1969 15:30 Atramentowe serce - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008	06:00 Łowcy skarbów . Kto da więcej? 07:55 Jaś Fasola 08:30 Ace Ventura Junior - film, USA, 2009 10:15 Bibliotekarz : Tajemnica włócznie - film, USA, Niemcy, 2004 12:10 Zemsta - kom., Polska, 2002 14:35 Mission: Impossible 2 - sens., USA, Niem., 2000 17:00 Mroczna wieża - sens., USA, 2017 19:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Malanowski . Nowe rozdział 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:35 Miłość za wszelką cenę - reality show 23:40 Mściciel z Wall Street - sens., Kan., USA, 2013 01:45 Love Island . Wyspa miłości - reality show 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:15 Cudownych rodziców mam 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:25 Telezakupy
	
17:40 Asterix na olimpiadzie - kom., Franc., Niemcy, 2008 20:00 Za jakie grzechy, dobry Bóg? - kom., Franc., 2014 22:00 Wilki z Wall Street - akcja, USA, 2013. Szybki i szalony sukces przyniósł Jordanowi Belfortowi fortunę, władzę i po czuie bezkarności. Pokusy czaiły się wszędzie, a Belfort lubił im ulegać i robił to w wielkim stylu. 01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:45 Dzielnica strachu - serial	08:00 Inf. dnia 08:15 Polski Punkt Widenia 08:35 Słowo życia 08:55 Św. na każdy dzień 09:00 Na zdrowie 09:20 Opowieści biblijne 09:50 Mateczniki Polskości 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Mysiąc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Katolicy a tożsamość Europy 12:55 Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:35 Pradawne 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędka nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia
	



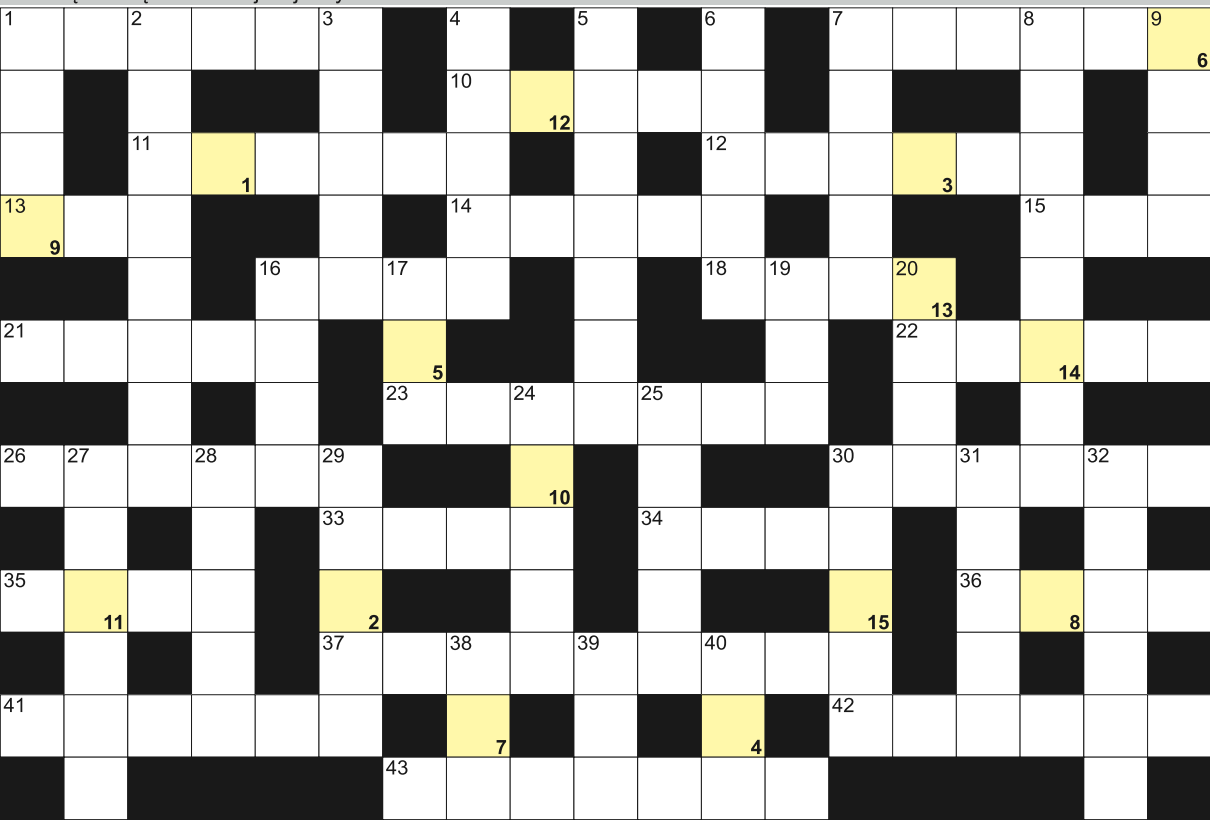
POZIOMO: 1) dystrybucja prasy; 2) poradnik, kompendium; 3) ważny szlak komunikacyjny; 4) rzymski wóz na Bramie Brandenburskiej; 5) zagrał Chełmickiego w filmie "Popiół i diament"; 6) uroczysta odezwa prezydenta do narodu; 7) film slapstickowy inaczej; 8) ... apollo, motyl; 9) poszczególnie piętro budynku; 10) Antonio z filmu "Desperado"; 11) posąg, rzeźba na czyżną pamiętkę; 12) druk pochyły; 13) spirytus skażony; 14) występowanie anonimowo, nieoficjalnie; 15) największa i najludniejsza z Wysp Cooka; 16) owady jak patyki, gałązki; 17) ruchowe to kompulsje; 18) zawiąka pospolita, ślimak; 19) kątomierz lusterkowy do nawigacji; 20) opracowuje prognozy pogody; 21) paulinia guarana inaczej; 22)

PIONOWO: 2) trzecie największe miasto Hiszpanii; 5) przyprawa w laskach; 13) zimny sos do maczania; 14) Gillan, wokalista Deep Purple; 18) jedna z żon Kazimierza III Wielkiego; 19) auto z Japonii; 30) połączenie nart i roweru; 31) skalista wyniosłość ponad łądolem; 32) pokrywa Antarktydę; 33) jednostka przewodności; 34) czarno-biały minerał; 35) mocno przymarszczona fałbanka z

eprasa.pl e4f954d8d2

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki



POZIOMO: 1) zespół siedmiu muzyków; 7) gotyckie, kolorowe okno; 10) największa wyspa Filipin; 11) objawy, symptomy; 12) towarzyszy błyskawicy; 13) miłka abisyńska krócej; 14) biologia lub fizyka; 15) podobne do pszczoł; 16) jest nią tatami; 18) wypłacany żołnierzom; 21) czas egzaminów na uczelni; 22) czarno-biały minerał; 23) danie, pozycja w menu; 26) broda i wąsy; 30) walizki i plecaki podróżnego; 33) brzeg, krawędź; 34) Pound, poeta amerykański; 35) najdłuższa rzeka w Hiszpanii; 36) bas lub sopran; 37) koper morski inaczej; 41) stare cenne meble; 42) przepływa przez Vichy; 43) wierzchołki gór.

PIONOWO: 1) hiszpański samochód; 2) tytuł naukowy; 3) rośnie na łące; 4) surowiec dla garncarza; 5) karabin myśliwego; 6) umowa o pracę dla aktora; 7) supeł marynarski; 8) sztuka pięknego mówienia; 9) mają mężów; 16) czerwona planeta; 17) wzór, model; 19) "... do radości" Friedricha Schillera; 20) stolica Kataru; 24) największy księżyc Saturna; 25) imię żeńskie; 27) wysokie stanowisko myśliwskie; 28) mózgowe lub bezdętkowe; 29) chwyt filmowe, sztuczki; 30) mydlana i na mleko; 31) Nikolaï, autor "Martwych dusz"; 32) przed przedszkolem; 38) Mały lub Duży na niebie; 39) rzeka w niemieckiej Pasawie; 40) trotyl.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

	4	8				5		
		5	3	8	1		4	9
				5				
8		3	5	1	7	4		
1	6	9		2		7		
	5	4	9					
5	1	6	2	9				4
4		2	6			1		5
				4	5	9		

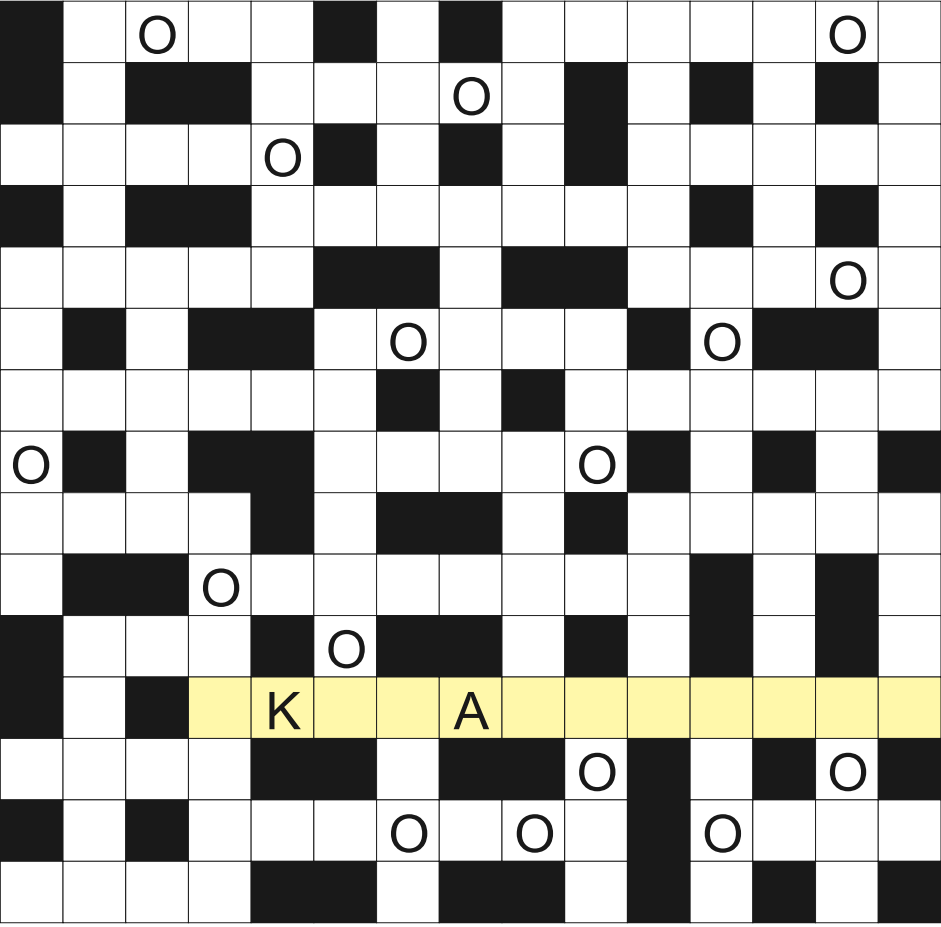
		2					1	
	8	5	4				6	
		4		6	1			8
5	3	1	9	8				
	4	9	2			8	3	
	2	7	6					9
4				3	2	1	5	7
		8	7		5			
	5			9	6	2	8	

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów związanych z żeglarswem. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: zalew, akwen, jacht, pomost, kajuta, rzeka, szanty, kapok, wiosło, wyspa, bandera, bosman, bulaj, burta, fordek, kambuz, kurs, rejsy, marina, stanica:

S	Z	O	K	U	R	S	U	S	A
U	Z	B	U	S	T	Ó	Ł	B	L
S	I	A	K	A	M	B	U	Z	A
Z	J	A	N	K	U	L	P	O	R
A	A	I	O	T	A	T	O	L	W
J	C	L	T	J	Y	P	M	I	Y
A	H	R	E	J	S	Y	O	G	S
J	T	R	A	W	A	S	S	K	P
B	I	B	U	Ł	Ł	R	T	A	A
Z	A	R	U	O	S	Z	M	J	Ł
I	K	N	B	R	F	E	A	U	Z
K	W	O	D	O	T	K	R	T	A
T	E	H	R	E	S	A	I	A	G
O	N	D	A	H	R	M	N	H	O
H	E	R	M	A	N	A	A	O	N
K	A	R	A	B	I	N	E	N	A

BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literami "K" oraz "A" utworzy rozwiązanie:



Na diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie samogłoski "O". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól z oznaczonymi już literami "K" oraz "A".

atmosfera spotkania, klimat; śnieżna pantera; stolica amerykańskiego stanu Wisconsin; dziewiąta litera alfabetu greckiego; ostre na głowie byka; słodki ziemniak, wilec; bywa bezchmurne; jacht Leonida Teligi; pieczenie w przelyku, z nadkwaśności; ptak nad kutrem rybackim; specjalista od języka i kultury Indii; Agca, strzelał do papieża; dobija do niego łódź; N dla chemika; odprawiana przez księdza; wystaje z czołgu; twardy w komputerze; brat Prometeusza; mazidło w łożysku; mityczny grecki bóg śmierci; ogrodzenie, parkan; niejedna wiosną na wierzbie; złotówka lub euro; zarabia przed kamerą; James, filmowy agent 007; napisał "Opowieści o pilocie Pirxie"; Schröder, były kanclerz Niemiec; najwyższy szczyt Filipin; Chagall, francuski malarz; polna, wylotowa lub mleczna; materiał na szyby; góry ze szczytem Sarametu; jej owoc to persymona; rzeka w Hamm i Paderborn; śmieszny film; ulepiła Plastusia u Marii Kownackiej; złot czarownic; antidotum; Fidel Valdez, były prezydent Filipin; i Baczyński, i Norwid; dno beczki, stoika; zmagania sportowe; Herman, autor "Wilka stepowego"; włócznia, pika.